

Årsredovisning 2022

Innehållsförteckning

Generaldirektören om året som gått (2022)	1
1 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU)	2
1.1 IFAU:s uppgifter.....	2
1.2 Organisation	3
1.3 IFAU:s finansieringssituation.....	3
2 Resultatredovisning	6
2.1 Samlad resultatbedömning	6
2.2 Prestationsmätt.....	7
2.3 Kostnader och utdelade forskningsbidrag	11
2.4 Förhållandet mellan prestationer och kostnader	13
2.5 Prestationer och resurser per projektyp	18
2.6 Prestationer och resurser per verksamhetsområde.....	21
2.7 Huvudresultat i avslutade projekt - Effekter av utbildningssatsningar ...	29
3 Informationsspridning	34
3.1 Spridning av publikationer via nyhetsbrev, webbplats och sociala kanaler	35
3.2 Konferenser, workshops, seminarier och kurser.....	36
3.3 Expertutlåtanden.....	36
3.4 Massmedia och sociala media	37
3.5 Sammanfattning.....	37
4 Kompetensförsörjning	38
4.1 Medarbetare.....	38
4.2 Personalens akademiska kvalifikationer.....	40
4.3 Kompetensutveckling	41
4.4 Sjukfrånvaro	41
4.5 Åtgärder för att minska och förebygga ohälsa.....	42
4.6 Åtgärder under och efter coronapandemin	43
5 Finansiell redovisning.....	44
5.1 Resultaträkning.....	44
5.2 Balansräkning	45
5.3 Anslagsredovisning	47
5.4 Finansiella villkor i anslagsredovisningen.....	48
5.5 Redovisning av beställningsbemyndigande i årsredovisningen	48
5.6 Tilläggsupplysningar och noter	49
5.7 Noter.....	53
5.8 Sammanställning över väsentliga uppgifter.....	62

Generaldirektören om året som gått (2022)

IFAU:s verksamhet fokuserar på centrala frågeställningar avseende socialförsäkringens, arbetsmarknads- och utbildningspolitikens effekter på arbetsmarknadens funktionssätt och människors livsvillkor. Det är stora och viktiga frågor, där evidensbaserad kunskap om orsakssamband är centrala för att skattemedel ska kunna användas på ett effektivt sätt som gynnar enskilda medborgare.

Jag är därför glad över att kunna konstatera att IFAU:s resultat för 2022 är mycket bra. Under året resulterade verksamheten i 45 working papers, svenska rapporter och avhandlingar samt 33 publikationer i vetenskapliga/populärvetenskapliga tidskrifter och böcker. Det IFAU publicerar under ett verksamhetsår är i regel ett resultat av projekt som påbörjades flera år tidigare. Att IFAU:s resultat för 2022 är så starkt är därför en indikation på att verksamheten fungerade väl även under coronapandemin. Trots det ser jag med tillförsikt på att vi nu är tillbaka i en arbetssituation som präglas av många och livaktiga möten, diskussioner och ett omfattande kunskapsutbyte, både internt och externt.

Att verksamheten är välfungerande innebär inte att det saknas utmaningar. En utmaning är det faktum att personalkostnaderna har ökat påtagligt på senare år, framför allt till följd av högre pensionsavsättningar. Det rationaliseringstryck som finns på alla myndigheter till följd av att förvaltningsanslagen inte räknas upp i takt med löneutvecklingen pressar en liten kunskapsintensiv organisation. Dessa faktorer har bidragit till att IFAU i allt större utsträckning har blivit beroende av att forskare, i konkurrens, drar in forskningsmedel för att kunna upprätthålla storleken på verksamheten. Ansökningarna tar tid från övrig verksamhet och utfallet är osäkert, vilket gör verksamheten svårplanerad och begränsar möjligheten till långsiktiga rekryteringar.

Sammantaget är verksamhetens resultat emellertid mycket bra och jag känner en stor tacksamhet i relation till de kollegor som möjliggjort detta.

Maria Hemström Hemmingsson
Generaldirektör

1 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU)

IFAU är en myndighet under Arbetsmarknadsdepartementet med placering i Uppsala. IFAU bedriver forskning om arbetsmarknads-, utbildnings- och socialförsäkringsfrågor. Syftet med IFAU:s verksamhet är att skapa ett brett och högkvalitativt kunskapsunderlag inom dessa verksamhetsområden.

1.1 IFAU:s uppgifter

IFAU:s uppdrag framgår av den förordning med instruktion för IFAU som trädde i kraft den 21 februari 2012 (SFS 2012:16). Enligt förordningen ska IFAU främja, stödja och genom forskning genomföra:

- 1 uppföljning och utvärdering av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten,
- 2 studier av arbetsmarknadens funktionssätt,
- 3 utvärdering av effekterna av olika reformer och åtgärder inom utbildningsväsendet,
- 4 utvärdering av effekterna på arbetsmarknaden av åtgärder inom utbildningsväsendet,
- 5 utvärdering av socialförsäkringens effekter på arbetsmarknaden.

Med utvärdering avses både effektutvärdering och processutvärdering. IFAU ska särskilt fokusera på de samlade effekterna av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och de utbildningspolitiska reformerna samt de särskilda uppdrag som regeringen fattar beslut om inom dessa områden. I uppföljnings- och utvärderingsarbetet ska effekterna för kvinnor och män särskilt belysas.

IFAU menar att uppgifterna 3 och 4 inte kan separeras, då uppgift 4 utgör en delmängd av uppgift 3. IFAU har därför valt att behandla uppgifterna 3 och 4 som integrerade. Detta har två praktiska konsekvenser. För det första kommer de fem uppgifterna ovan att motsvaras av fyra verksamhetsområden, enligt:

- Verksamhetsområde 1: Arbetsmarknadspolitiska insatser (uppgift 1),
- Verksamhetsområde 2: Arbetsmarknadens funktionssätt (uppgift 2),
- Verksamhetsområde 3: Effekter av utbildningssatsningar (uppgift 3 och 4),
- Verksamhetsområde 4: Socialförsäkringens arbetsmarknadseffekter (uppgift 5).

Den andra praktiska konsekvensen är att IFAU:s samtliga projekt inom verksamhetsområdet Effekter av utbildningssatsningar innefattar både uppgift 3 och 4.

1.2 Organisation

IFAU leds av en generaldirektör. Vid institutet finns ett vetenskapligt råd bestående av generaldirektören, en ordförande och högst nio andra ledamöter. I ärenden om ansökningar om bidrag från myndigheten till forskning ska det vetenskapliga rådet lämna förslag till beslut. Generaldirektören får även använda det vetenskapliga rådet som rådgivande organ i andra ärenden. Det vetenskapliga rådet omfattade 2022 åtta externa ledamöter, utöver ordföranden, samt generaldirektören.¹

Till institutet är även en referensgrupp knuten där arbetsgivar- och arbetstagsarsidan samt berörda departement och myndigheter finns representerade. Referensgruppen ger synpunkter på verksamheten samt förslag på frågeställningar att belysa.

1.3 IFAU:s finansieringssituation

I detta avsnitt beskrivs hur IFAU finansieras och hur detta har utvecklats åren 2018–2022. Vidare redogörs för de utmaningar IFAU har avseende finansiering och kostnadsökningar. För att göra de fem senaste åren jämförbara i reala termer har alla uppgifter i Tabell 1 räknats om till 2022 års priser.

1.3.1 Finansieringskällor

Av Tabell 1 framgår att IFAU:s verksamhet finansieras av tre olika förvaltningsanslag. Detta beror på att IFAU, utöver den interna verksamheten, även har i uppdrag att dela ut bidragsmedel till externa forskare inom arbetsmarknads- respektive utbildningsområdet.

Det grundläggande förvaltningsanslaget (ap 1) som huvudsakligen finansierar IFAU:s interna verksamhet, används även för att hantera den verksamhet som uppstår till följd av att IFAU delar ut forskningsbidrag². Förvaltningsanslaget har under femårsperioden räknats upp med i genomsnitt 1,23 procent per år i nominella termer.

Utdelade forskningsbidrag avseende arbetsmarknadsforskning (ap 2) samt utbildningsforskning (ap 3) utgör i realiteten transfereringar. Storleken på dessa anslag är konstanta över tid.

I Tabell 1 redovisas även IFAU:s användning av externa forskningsanslag, under rubriken Bidrag. Deras andel av IFAU:s totala finansiering har stigit från 17,6 procent till 21,4 procent under den gångna femårsperioden.

Bortsett från några enstaka större uppdrag 2018–2020 förekommer uppdragsforskning enbart i begränsad omfattning på IFAU. IFAU har därför i regel enbart små avgiftsintäkter. Av Tabell 1 framgår att IFAU under

¹ För en förteckning av ledamöterna i det vetenskapliga rådet, se kapitel 5.

² De kostnader som uppkommer genom att IFAU delar ut forskningsbidrag uppstår bland annat till följd av utlysning av medel, bedömning av ansökningar, stöd i form datauttag ur IFAU-databasen, kvalitetssäkring, avrapportering, arkivering och informationsspridning.

2022 – för första gången under den beskrivna femårsperioden – har haft betydande ränteintäkter, vilket beror på det stigande ränteläget. Intäkterna genereras i huvudsak från de redan inbetalda externa forskningsbidrag som IFAU erhållit.

1.3.2 Finansiella utmaningar

Under perioden 2018–2022 har IFAU:s förvaltningsanslag räknats upp med i genomsnitt 1,23 procent per år. Under samma tidsperiod har löneökningstakten enligt de centrala löneavtalen uppgått till 1,95 procent³. Detta innebär ett årligt rationaliseringskrav på ca 0,5 årsarbetskrafter. Samtidigt har kostnaderna för tjänstepensioner ökat kraftigt. För en liten kunskapsintensiv myndighet som IFAU, utan reella rationaliseringsmöjligheter, har detta sammantaget påtagliga effekter för verksamheten.

Mot bakgrund av ovanstående är de externa forskningsanslag som IFAU erhåller i konkurrens med andra akademiska miljöer helt avgörande för att IFAU ska kunna fullgöra sitt uppdrag med bibehållen omfattning och kvalitet. Konkurrensen om externa forskningsbidrag är hård. För IFAU innebär det att institutets forskare, vid sidan av att ta fram policyrelevanta kunskapsunderlag måste ägna tid åt att söka externa forskningsanslag. Som framgår av Tabell 1 har detta arbete varit framgångsrikt och lett till att många forskningsprojekt beviljats extern finansiering, men det kräver stora insatser av medarbetarna på IFAU och skapar en osäkerhet om institutets framtida omfattning som försvårar långsiktiga rekryteringar.

---

³ 2,17 procent per år perioden 2017-10-01-2020-09-30 samt 1,8 procent per år perioden 2020-10-01 till 2023-09-30.

Tabell 1 IFAU:s anslag, utdelade forskningsbidrag och övriga intäkter, tkr, 2022 års priser

	2022		2021		2020		2019		2018	
<i>Finansiering</i>	<i>tkr₂₂</i>	<i>%</i>	<i>tkr₂₂</i>	<i>%</i>	<i>tkr₂₂</i>	<i>%</i>	<i>tkr₂₂</i>	<i>%</i>	<i>tkr₂₂</i>	<i>%</i>
Förvaltningsanslag (ap 1)	37 410	68,2	39 941	69,7	40 657	67,6	39 527	69,6	39 767	71,7
Utdelade forskningsbidrag avs. arbetsmarknadsforskning (ap 2)	2 728	5,0	3 111	5,4	3 007	5,0	3 129	5,5	1 897	3,4
Utdelade forskningsbidrag avs. utbildningsforskning (ap 3)	2 747	5,0	3 017	5,3	3 101	5,2	3 189	5,6	3 127	5,6
Summa anslag	42 885	78,2	46 069	80,4	46 765	77,8	45 844	80,7	44 791	80,7
Bidrag	11 792	21,4	10 860	19,0	11 336	18,9	9 763	17,2	9 769	17,6
Avgifter	29	0,1	340	0,6	2 019	3,4	1 203	2,1	905	1,6
Ränteintäkter	169	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	1,6	0,0	11,1	0,0
Totalt	54 875	100	57 269	100	60 120	100	56 812	100	55 476	100

Not 1: Omräkning till 2022 års priser har skett med hjälp av konsumentprisindex.

Not 2: Förvaltningsanslag, ap 1, inkluderar eventuellt anslagssparande från föregående år. Posten inkluderar även delfinansiering från ap 2 och ap3 (0,2 mnkr + 0,2 mnkr) till IFAU:s administrativa hantering av institutets utdelade forskningsbidrag.

Not 3: Utdelade forskningsbidrag för utvärdering av arbetsmarknadspolitiska åtgärder och studier av arbetsmarknadens funktionssätt (ap 2), enligt regleringsbrev 3 mnkr minus 0,2 mnkr för IFAU:s administrativa kostnader. Utdelade forskningsbidrag för utvärdering av effekter av åtgärder inom utbildningsväsendet (ap 3) enligt regleringsbrev 3 mnkr minus 0,2 mnkr för IFAU:s administrativa kostnader. Posterna kan inkludera eventuellt anslagssparande från föregående år.

Not 4: Bidrag utgörs av periodiserade forskningsanslag som IFAU erhållit från bland andra Vetenskapsrådet, Riksbankens Jubileumsfond och Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte)

Not 5: ”Avgifter” utgörs huvudsakligen av intäkter från uppdragsforskning.

2 Resultatredovisning

Det här avsnittet inleds med en redogörelse för hur IFAU har verkat för att fullgöra de uppgifter som anges i IFAU:s instruktion och regleringsbrev enligt avsnitt 1.1 ovan. Beskrivningen innehåller även en sammanfattande resultatbedömning. I avsnitt 2.2 följer en diskussion om tänkbara prestationsmått för IFAU:s verksamhet och i avsnitt 2.3 redovisas kostnaderna för IFAU:s verksamhet. I avsnitt 2.4 beskrivs hur aggregerade prestationer och kostnader relaterar till varandra. Därefter följer en redovisning av prestationer och kostnader uppdelat på olika typer av projekt (avsnitt 2.5) och per verksamhetsområde (avsnitt 2.6). Avsnitt 2.6 innehåller också korta redogörelser för huvudresultaten i de projekt som avslutats under året inom respektive verksamhetsområde.

2.1 Samlad resultatbedömning

IFAU har under 2022 genomfört, främjat och stöttat vetenskapliga utvärderingar inom de fyra verksamhetsområden som listas i avsnitt 1.1. Forskningen utanför IFAU har understötts dels genom de forskningsbidrag som institutet delar ut, dels genom pågående forskningssamarbeten mellan IFAU och externa aktörer. IFAU:s specifika uppdrag att belysa skillnader mellan kvinnor och män beaktas löpande i projekt som drivs av IFAU, liksom regionala skillnader, åldersskillnader och skillnader med avseende på etnisk tillhörighet, i den mån forskningsfrågan och metoden möjliggör sådana jämförelser.

Avsnitt 2 beskriver hur IFAU:s prestationer i form av vetenskapliga publikationer, working papers och rapporter har utvecklats, hur IFAU:s intäkter och kostnader ser ut, samt hur prestationer och kostnader relaterar till varandra. I avsnitt 3 beskrivs hur IFAU arbetat med informations- och kunskapsspridning. Resultaten visar, på ett övergripande plan, likartade prestationer och kostnader som tidigare år. Vidare har informations- och kunskapsspridningen fungerat på ungefär samma sätt som tidigare.

Mot bakgrund av de resultat som redovisas i avsnitten 2 och 3 gör IFAU bedömningen att verksamheten har god måluppfyllelse: antalet publiceringar är på rimliga nivåer, produkterna är av hög kvalitet och svarar mot uppdragsgivarens behov och IFAU har en ändamålsenlig informationsspridning. I all verksamhet finns dock anledning att reflektera över den egna produktiviteten och faktorer som har betydelse för den långsiktiga måluppfyllelsen. En sådan diskussion återfinns i avsnitt 2.4.

Det är i sammanhanget värt att notera att IFAU har identifierat två risker för verksamheten. Den första är budgetmässig. Personalkostnaderna har ökat påtagligt på senare år, framför allt till följd av högre pensionsavsättningar. Därtill kommer det rationaliseringstryck som finns på alla myndigheter till följd av att förvaltningsanslagen inte räknas upp i takt med löneutvecklingen. Dessa faktorer har bidragit till att IFAU i allt större

utsträckning har blivit beroende av att forskare drar in forskningsmedel i konkurrens för att kunna upprätthålla storleken på verksamheten. Beroendet av externa forskningsmedel gör att det finns en osäkerhet både om verksamhetens storlek, och i någon mån om verksamhetens inriktning då utlysningar av forskningsmedel ofta är riktade mot en viss typ av forskning.

Den andra risken för verksamheten har att göra med tillgången till registerdata. Liksom tidigare år finns det anledning att påpeka att det (trots den registerlag för IFAU:s databaser som varit i kraft sedan 2013) finns problem som behöver lösas för att IFAU ska ha tillgång till och kunna använda registerdata på det sätt som är nödvändigt för myndighetens verksamhet: handläggningstiderna i samband med utlämnande av mikrodata för forskning behöver kortas ytterligare och tillgången till detaljerad information på individnivå behöver utökas. Det senare gäller inte minst den kommunala arbetsmarknadspolitiken, ett område vars betydelse har ökat påtagligt över tid.

2.2 Prestationsmått

IFAU genomför sitt uppdrag genom att publicera forskningsresultat i rapporter, working papers, avhandlingar, böcker och vetenskapliga tidskrifter. Publikationerna riktar sig till olika målgrupper och svarar mot olika behov. Ur ett redovisningsperspektiv är det inte uppenbart hur man ska hantera de olika typerna av publikationer. Det mest ändamålsenliga skulle kunna vara att redovisa all analys uppdelat för de olika typerna av publikationer. Det skulle dock bli oöverskådligt och dessutom försvåras av att många forskningsprojekt redovisas på flera sätt: t.ex. som rapport, working paper och vetenskapliga publikation. IFAU har därför i analysen av måluppfyllelse fokuserat på antalet publicerade working papers, rapporter och avhandlingar, i form av ett sammanfattande mått, s.k. ”rapportekvivalenter”. Anledningen är att vetenskapliga publikationer i normalfallet har föregåtts av ett working paper och att vetenskapliga publikationer har mycket långa publiceringstider. Det betyder att en utgiven vetenskaplig publicering ett givet år svarar relativt dåligt mot insatta resurser det året. Överensstämmelsen är inte perfekt, men bättre, vad gäller working papers och rapporter.

Innan working papers, rapporter och avhandlingar redovisas (avsnitt 2.2.2) och de överväganden som ligger till grund för måttet rapportekvivalenter presenteras (avsnitt 2.2.3), redovisas vetenskapliga publikationer (avsnitt 2.2.1). Det finns flera skäl till att särskilt belysa de vetenskapliga publikationerna, även om innehållet i de svenska rapporterna kanske vid en första anblick bäst svarar mot uppdragsgivarens behov. För det första är kvaliteten på IFAU:s arbete beroende av att IFAU kan rekrytera och behålla duktiga medarbetare. Utan kompetenta forskare kan IFAU inte prestera med den kvalitet som behövs. Det gäller inte bara pro-

jekt som publiceras i internationella vetenskapliga tidskrifter, utan även de projekt som (enbart) publiceras i IFAU:s rapportserie. Det betyder bland annat att IFAU behöver ha en kritisk massa av kompetenta forskare, ha täta samarbeten med forskare på universitet och högskolor och även ha internationella akademiska samarbeten. I förlängningen betyder det att IFAU behöver vara ett högkvalitativt forskningsinstitut som kan konkurrera med universiteten om de bästa forskarna och som erbjuder möjligheter till akademisk meritering genom tidskriftspublikationer.

För det andra så är det med vetenskapliga publikationer IFAU:s forskare konkurrerar om forskningsmedel utlysta av forskningsfinansiärer. Som redovisats i avsnitt 1 står externa anslag för ca 21 procent av IFAU:s totala resurser. Utan kompetenta forskare eller med publikationer i ledande tidskrifter kommer IFAU inte kunna hävda sig i utlysningar av forskningsmedel, och därmed inte kunna bedriva forskning i den omfattning som görs i dagsläget. Under 2022 beviljades IFAU, i konkurrens, fyra anslag om sammanlagt drygt 9 mnkr (*Privata utförare i arbetsmarknadspolitik: effekter och mekanismer*, Forte, 5 mnkr; *Inkomster, ojämlikhet och välfärdssystemet under coronapandemin*, Vetenskapsrådet, 3,6 mnkr; *Medel för utbildningskonferens* (tillsammans med Uppsala universitet), Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse samt Tore Browaldhs stiftelse, totalt 0,75 mnkr.

2.2.1 Vetenskapliga publikationer

Det sammanlagda antalet publikationer i vetenskapliga tidskrifter, populärvetenskapliga tidskrifter och böcker är något lägre 2022 (33) än 2021 (35) men högre än 2020 (30), se Tabell 2. I likhet med tidigare år är internationella vetenskapliga tidskrifter den klart vanligaste publikationen. Antalet publiceringar i internationella vetenskapliga tidskrifter är högre 2022 (29) än 2021 (24) och 2020 (21), samtidigt som antalet publiceringar i böcker/bokkapitel och i populärvetenskapliga tidskrifter minskat något över åren. Alltför stort avseende bör dock inte fästas vid antalet publikationer enskilda år eftersom dessa delvis beror på tillfälliga variationer i handläggningstider och publiceringsprocesser.⁴

Inte bara *antalet* internationella vetenskapliga artiklar utan även *vilka* tidskrifter dessa publicerats i ger en indikation på kvaliteten på IFAU:s verksamhet. I nationalekonomi, liksom de flesta akademiska ämnen, är vissa tidskrifter högre rankade än andra. Till exempel finns de s.k. ”Topp 5”, som är ett relativt vedertaget begrepp för de fem högst ansedda tidskrifterna.

---

⁴ Det kan också förekomma att artiklar som publicerats ett givet år inte identifieras som publikationer samma år, och därmed inte ingår bland de redovisade publikationerna för det aktuella året. IFAU-praxis är att om artiklarna i fråga identifieras efterföljande år tas de med i redovisningen för det året.

De 29 publiceringar i vetenskapliga tidskrifter som är aktuella för år 2022 listas i bokstavsordning nedan (inom parentes anges antalet publicerade artiklar i respektive tidskrift):

American Economic Journal: Applied Economics

American Economic Journal: Macroeconomics

American Economic Review

Biometrical Journal

Econometrica (2)

Economica

Economics of Education Review

European Sociological Review

IZA World of Labor

Journal of Econometrics (2)

Journal of Economic Geography

Journal of Health Economics

Journal of Human Resources (4)

Journal of Labor Economics

Journal of Population Economics

Labour Economics (4)

Nordic Economic Policy Review

Quantitative Economics

Social Policy Administration

The Scandinavian Journal of Economics (2)

Det kan noteras att *American Economic Review* av många anses vara världens högst rankade nationalekonomiska tidskrift. Även *Econometrica* tillhör de fem högst rankade tidskrifterna ("Topp 5"). Under 2022 publicerades alltså forskning från IFAU tre gånger i Topp 5-tidskrifter, vilket är ett mycket gott betyg till den forskning som bedrivs på institutet. Andra mycket välrenommerade tidskrifter är t.ex. *American Economic Journal: Applied Economics*, *American Economic Journal: Macroeconomics*, *Journal of Econometrics*, *Journal of Health Economics*, *Journal of Human Resources* och *Journal of Labour Economics*. Det förtjänar också att påpekas att tidskrifterna spänner över flera discipliner – förutom nationalekonomi är även statistik och sociologi representerade.

2.2.2 Working papers, rapporter och avhandlingar

Working papers skrivs på engelska och presenterar huvuddelen av all ny forskning vid IFAU. De sprids till forskare världen över och skickas till internationella tidskrifter för bedömning inför publicering. I flertalet fall skrivs en kortare *svensk, populärvetenskaplig rapport* på samma tema. I IFAU:s rapportserie publiceras även den forskning som enbart dokumenteras på svenska. *Avhandlingarna* är sådana som delvis har finansierats av IFAU och baseras på IFAU-data.

IFAU gav ut 45 working papers, rapporter och avhandlingar under 2022, vilket är i linje med 2021 (47) och något färre än 2020 (51); se Tabell 2.⁵ Under 2022 publicerade IFAU 22 working papers, 18 rapporter och 5 avhandlingar, vilket jämfört med 2021 är lika många working papers, något färre rapporter men fler avhandlingar.

Man kan i sammanhanget notera att IFAU:s omfattande kvalitets-säkringssystem, som bland annat innehåller ett granskningsförfarande som efterliknar det som tillämpas i samband med publicering i vetenskapliga och populärvetenskapliga tidskrifter och böcker, gör att det finns ett tydligt samband mellan antalet publicerade working papers ett år och antalet publiceringar i vetenskapliga tidskrifter ett par år senare.⁶

2.2.3 Hur mäta att olika publikationer kräver olika mycket arbete?

Eftersom resursåtgången i normala fall skiljer sig åt mellan working papers, rapporter och avhandlingar behöver detta beaktas för att möjliggöra rättvisa jämförelser av resultaten under olika år. Det sker med hjälp av så kallade ”rapportekvivalenter”, vilket är en vägd summa av utgivna working papers, rapporter och avhandlingar, där dessa ges olika vikt, beroende på en uppskattning av resursåtgången för respektive sorts publikation. Working papers tilldelas då vikten 1, medan en populärvetenskaplig sammanfattande rapport på svenska av samma forskning bara tilldelas vikten 0,1. Detta avser att avspegla omfattningen på den arbetsinsats som krävs i förhållande till det arbete som läggs ner på motsvarande working paper. Studier som endast publiceras som rapporter på svenska, och som alltså inte utgör sammanfattningar av ett working paper, tilldelas samma vikt som ett working paper, dvs. 1. Avhandlingar, slutligen, viktas med talet 2. Detta kan förefalla vara en relativt låg vikt, med tanke på att en avhandling i allmänhet innehåller 3–4 vetenskapliga uppsatser. De flesta avhandlingar som kommer ut vid IFAU ger emellertid också upphov till åtminstone ett IFAU working paper. En större vikt än 2 för avhandlingar skulle därför riskera att överskatta den sammanlagda betydelsen av en avhandling för institutets resultat.⁷

Av Tabell 2 framgår att antalet rapportekvivalenter 2022 (36,5) är på samma nivå som 2021 (37,5) och 2020 (37,6). Sett i ett längre perspektiv är dock 36,5 rapportekvivalenter att betrakta som en relativt låg siffra. Den mer långsiktiga utvecklingen av myndighetens verksamhet diskuteras i avsnitt 2.4.

⁵ Det kan noteras att ett projekt i normalfallet tar 2–3 år att slutföra och resultatet ett år kan därför spegla beslut och arbetsinsatser under lång tid.

⁶ För avhandlingar säkras kvaliteten på traditionellt sätt, genom det akademiska granskningsförfarandet.

⁷ Vilka vikter som ska ansättas de olika skrifterna kan självfallet inte enbart bestämmas av arbetsinsatsen. Vägningstalen motiveras också av en strävan att göra en försiktig bedömning av verksamhetens resultat. Vid några tillfällen under tidigare år har IFAU gjort mindre avsteg från den ovan beskrivna tilldelningen av rapportekvivalenter till working papers och rapporter. Särskilt omfattande och resurskrävande working papers eller rapporter har i vissa fall tilldelats vikten 2.

Tabell 2 Resultatindikatorer för IFAU

	2022	2021	2020
Antal publikationer i vetenskapliga och populärvetenskapliga tidskrifter och böcker	33	35	30
<i>Artiklar i internationella vetenskapliga tidskrifter</i>	29	24	21
<i>Böcker och bokkapitel</i>	1	5	4
<i>Artiklar i populärvetenskapliga tidskrifter</i>	3	6	5
Antal utgivna working papers, rapporter och avhandlingar	45	47	51
<i>Antal working papers</i>	22	22	26
<i>Antal rapporter</i>	18	23	24
<i>Antal avhandlingar</i>	5	2	1
Antal rapportekvivalenter – antal utgivna rapporter, working papers och avhandlingar, justerat för tidsåtgång och omfattning	36,5	37,5	37,6

Not: Vid beräkningen av "rapportekvivalenter" har working papers (WP) vikten 1, sammanfattande rapporter av WP på svenska vikten 0,1, övriga rapporter vikten 1 och avhandlingar vikten 2. För en utförligare beskrivning av hur rapportekvivalenterna beräknas, se texten ovanför tabellen.

I den följande framställningen används bara antalet rapportekvivalenter som prestationsmått, eftersom detta är närmare kopplat till de under året insatta resurserna än antalet publikationer i vetenskapliga och populärvetenskapliga tidskrifter och böcker under samma period (som har mycket långa publiceringstider). Samtidigt tar antalet rapportekvivalenter hänsyn till genomsnittliga skillnader i tidsåtgång och omfattning mellan working papers, rapporter och avhandlingar, vilket den (ovägda) summan av dessas antal inte gör. Med det sagt bör det betonas att det fortfarande inte kommer att vara en exakt överensstämmelse mellan insatta resurser ett enskilt år, och de prestationer som redovisas för detta år.

2.3 Kostnader och utdelade forskningsbidrag

Tabell 3 visar hur IFAU:s totala kostnader fördelas på direkta och indirekta kostnader 2020–2022. Dessutom redovisas i tabellen storleken på de forskningsbidrag som IFAU delar ut varje år. Utdelade forskningsbidrag leder till studier som publiceras i IFAU:s working paper-serie och rapportserie. Således kommer utdelade forskningsbidrag att vara en del av de resurser till vilka institutets totala prestationer relateras (avsnitt 2.4). I avsnitt 2.5 kommer de prestationer som genereras av de utdelade forskningsmedlen att särredovisas i projekttypen Utdelade forskningsmedel.

Tabell 3 ser annorlunda ut än i tidigare årsredovisningar. För det första redovisas både kostnader i kronor och andelar (kostnadsstrukturen) i samma tabell. Tidigare gjordes detta i Tabell 3 (kr) och Tabell 4 (andelar). För det andra tillämpas en ny metod för att beräkna indirekta kostnader, vilket bl.a. medfört att de indirekta kostnaderna som andel av de totala kostnaderna har minskat med ca 10 procentenheter (jämför med Tabell 4

i Årsredovisningen 2021).⁸ För det tredje redovisas inte längre indirekta kostnader som andel av direkta kostnader, det som IFAU bl.a. använder för att beräkna OH-påslag. För det fjärde så beskrevs verksamheten tidigare som kostnader inklusive transfereringar (utdelade forskningsbidrag) men nu särredovisas i stället kostnader respektive transfereringar (utdelade forskningsbidrag). Syftet med förändringarna är att förtydliga, renodla och förenkla.

Tabell 3 Resursåtgång, mätt som kostnader, fördelat på direkta och indirekta kostnader, samt utdelade forskningsbidrag. Belopp i tkr.

	2022		2021		2020	
	tkr	%	tkr	%	tkr	%
Direkta kostnader	35 544	72,0	33 449	70,9	35 901	73,6
Indirekta kostnader	13 856	28,0	13 743	29,1	12 884	26,4
Totala kostnader	49 400	100	47 192	100	48 785	100
Utdelade forskningsbidrag	5 475		5 655		5 517	
Summa kostnader och utdelade forskningsbidrag	54 875		52 847		54 302	

Not: För år 2021 och 2020 överensstämmer inte totala kostnaderna med de som redovisas i Tabell 1 på grund av att Tabell 1 är uttryckt i 2022 års priser medan Tabell 3 är uttryckt i löpande priser.

Av Tabell 3 framgår att IFAU:s totala kostnader uppgick till drygt 49 mnkr under 2022 och att utdelade forskningsbidrag uppgick till ca 5,5 mnkr. Summan av kostnader och utdelade forskningsbidrag var således knappt 55 mnkr under 2022. Detta är något högre än under 2021 (52,8 mnkr), och i nivå med 2020 (54,3 mnkr). Som konstaterades i anslutning till Tabell 1 är dock kostnaderna i reala termer lägre 2022 än under 2021 och 2020.

Under perioden 2020–2022 har IFAU delat ut 5,5–5,7 mnkr per år till forskningsprojekt som bedrivs av forskare som inte är anställda på IFAU. Av IFAU:s regleringsbrev framgår att maximalt 0,4 mnkr av anslagen ap 2 och ap 3 (totalt 3+3 mnkr) får användas för att täcka administrationskostnader som följer av utdelning av forskningsbidrag och efterföljande hantering av forskningsprojekten. Det är förklaringen till att inte fullt 6 mnkr redovisas som utdelade forskningsbidrag varje år.

Tabell 3 visar avslutningsvis att de indirekta kostnaderna 2022 utgör ca 28 procent av de totala kostnaderna, vilket är något lägre än 2021

⁸ Fram till och med 2021 var definitionen av direkta kostnader *all forskningsverksamhet som är projektanknuten*. Allt annat definierades som indirekta kostnader. Det sistnämnda innebar att delar av kärnverksamheten, alltså forskning, klassades som en indirekt kostnad när den inte var direkt knuten till ett projekt. Vidare ingick transfereringar av forskningsbidrag (ap 2 och ap 3) i beräkningen av IFAU:s totala kostnader. Från och med 2022 räknas all forskningsverksamhet, projektanknuten eller ej, som direkta kostnader och som indirekta kostnader räknas stödverksamhet. Transfereringar har exkluderats vid beräkning av IFAU:s totala kostnader.

(29,1 procent) men högre än 2020 (26,4 procent). Variationerna i de indirekta kostnadernas andel av de totala kostnaderna får dock anses som små och det tycks inte finnas någon tydlig trend i sammansättningen av myndighetens kostnadsstruktur.

2.3.1 Tidredovisning och kostnadsfördelning

Personal utgör den största kostnadsposten för IFAU och det är viktigt att dessa kostnader kan fördelas på aktiviteter och verksamhetsområden på ett rättvisande sätt. I enlighet med Ekonomistyrningsverkets riktlinjer ska myndigheten välja en form av tidredovisning som är väl anpassad efter myndighetens informationsbehov.

IFAU bedömer att myndigheten saknar behov av en detaljerad tidredovisning där medarbetaren kontinuerligt registrerar sin arbetstid i ett tidrapporteringsystem. I stället sker tid- och därmed även kostnadsfördelning genom att medarbetaren kvartalsvis i förskott anger hur och i vilken omfattning arbetet kommer att fördelas på olika projekt.⁹ Avvikertid från tidigare inrapporterade uppgifter kan detta regleras i efterhand. Lönekonteringen sker enligt dimensionerna projekt, projekttyp och finansår. Det utgör därmed en fördelning av kostnader på projektnivå och därmed även per projekttyp och verksamhetsområde, i enlighet med hur myndigheten valt att redovisa sin verksamhet. Hur kostnaderna ser ut per projekttyp och verksamhetsområde redovisas i avsnitt 2.5 och avsnitt 2.6.

2.4 Förhållandet mellan prestationer och kostnader

I det här avsnittet beskrivs hur förhållandet mellan prestationer och kostnader har utvecklats för institutets totala verksamhet (inklusive utdelade forskningsbidrag). För att på ett enkelt och transparent sätt kunna diskutera utvecklingen definieras styckkostnad som institutets totala kostnader (inklusive utdelade forskningsbidrag) dividerat med antalet rapportekvivalenter.¹⁰

2.4.1 Hur ska man förstå begreppet styckkostnader?

Innan resultaten redovisas bör det påpekas att styckkostnaden, så som IFAU definierar den, måste tolkas med försiktighet. För det första utgör

---

⁹ En administratör registrerar medarbetarens lönekontering i myndighetens lönesystem (Primula) varifrån kostnaderna sedan överförs till ekonomisystemet (Unit4 ERP).

¹⁰ Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag anger att "Myndigheten ska redovisa antal ärenden och styckkostnader för de ärendeslag som enligt myndighetens bedömning omfattar ett stort antal ärenden." samt "...ärenden som myndigheten redovisar per ärendeslag är myndighetsbeslut som rör enskilda". Vidare anger förordningen att "Myndigheten bör beräkna styckkostnader per ärendeslag baserat på totala verksamhetskostnader (inklusive andel av gemensamma kostnader men exklusive transfereringar) i respektive ärendeslag". De två inledande kriterierna "stort antal ärenden" respektive "myndighetsbeslut som rör enskilda" kan inte anses beröra IFAU som inte har sådan verksamhet. IFAU väljer i stället att redovisa s.k. rapportekvivalenter. För att räkna fram styckkostnad per rapportekvivalent bör också utdelade forskningsbidrag, dvs. transfereringar, inkluderas.

kvoten bara ett enkelt nyckeltal, som kan indikera utvecklingen men inte användas för att dra mer långtgående slutsatser. För att kunna tolka nyckeltalet som ett (grovt) mått på verksamhetens produktivitet bör kostnaderna redovisas i fasta priser eftersom inflation annars leder till att produktiviteten vid senare tidpunkter underskattas.

För det andra innebär det faktum att förbrukade resurser och prestationer mäts på årsbasis att redovisningen inte tar hänsyn till att de working papers, rapporter och avhandlingar som ges ut under ett år är frukten av flera års arbete. I realiteten har detta emellertid bara begränsad betydelse eftersom det, varje år, finns projekt i olika stadier av arbetsprocessen: vissa projekt har just startat medan andra har kommit en god bit på väg, är på väg att bli färdiga eller de facto har avslutats under redovisningsåret. Eftersom de flesta projekten är av ungefär samma storlek och historiskt har pågått ungefär lika länge (i genomsnitt 2–3 år) kommer de kostnader som hänförs till ett projekt att avspegla de resurser som i genomsnitt används för projektet under hela dess livslängd. Med det sagt kan de tidpunkter vid vilka ett projekt påbörjas respektive avslutas skapa kortsiktiga variationer i kostnader respektive rapportekvivalenter som inte motsvaras av reella verksamhets- eller kostnadsförändringar.

Antalet rapportekvivalenter, institutets totala kostnader (inklusive utdelade forskningsbidrag) samt förbrukade resurser per prestation (styckkostnad) redovisas i Tabell 4. Antalet rapportekvivalenter är, som tidigare visats, något lägre 2022 (36,5) än 2021 (37,5) och 2020 (37,6). Samtidigt har kostnaderna i nominella termer ökat. Det betyder att kostnaden per rapportekvivalent, styckkostnaden, var något högre under 2022 (1,5 mnkr), än 2021 (1,4 mnkr) och 2020 (1,4 mnkr).

Tabell 4 IFAU:s kostnader inkl. utdelade forskningsbidrag (tkr) per prestation

	2022	2021	2020
Rapportekvivalenter, antal	36,5	37,5	37,6
Summa kostnader och utdelade forskningsbidrag	54 875	52 847	54 302
Styckkostnad	1 503	1 409	1 444

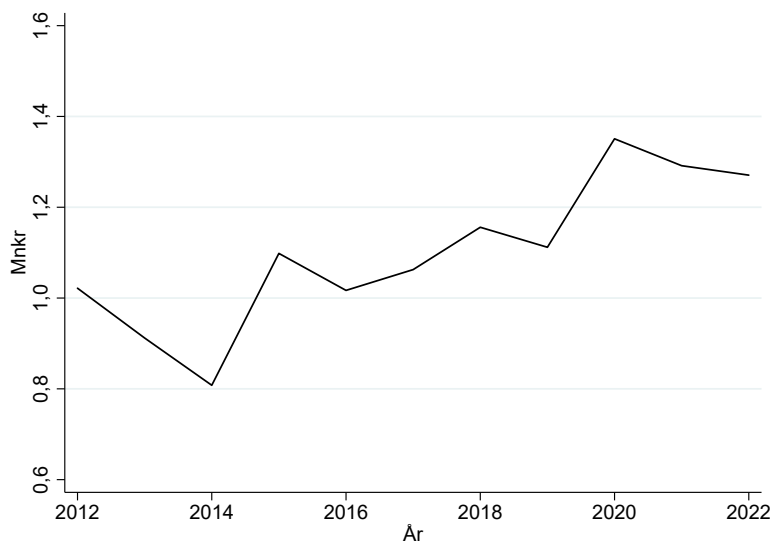
Not: Angående beräkningen av antal rapportekvivalenter, se avsnitt 2.2.3.

2.4.2 Hur ska man tolka styckkostnadens utveckling?

Förändringarna i styckkostnaderna under 2020–2022 får betraktas som relativt små. Däremot tycks styckkostnaden ha ökat sett i ett längre perspektiv: styckkostnaden var t.ex. 1,2 mnkr 2019 och 1,0 mnkr 2016 enligt årsredovisningarna för 2019 respektive 2016. Som påpekades ovan är det dock viktigt att beakta inflationsutvecklingen när man studerar förändringar över en längre tidsperiod. För att närmare kunna studera styckkostnadens utveckling över tid visas därför i Figur 1 hur styckkostnaden

har utvecklats 2012–2022, där kostnaderna för IFAU:s totala verksamhet (inklusive utdelade forskningsbidrag) har KPI-justerats.¹¹

Figur 1 Styckkostnadens utveckling, 2012–2022

Not. Styckkostnaden är definierad som IFAU:s totala kostnader inklusive utdelade forskningsbidrag (KPI-justerat) dividerat med antalet rapportekvivalenter.

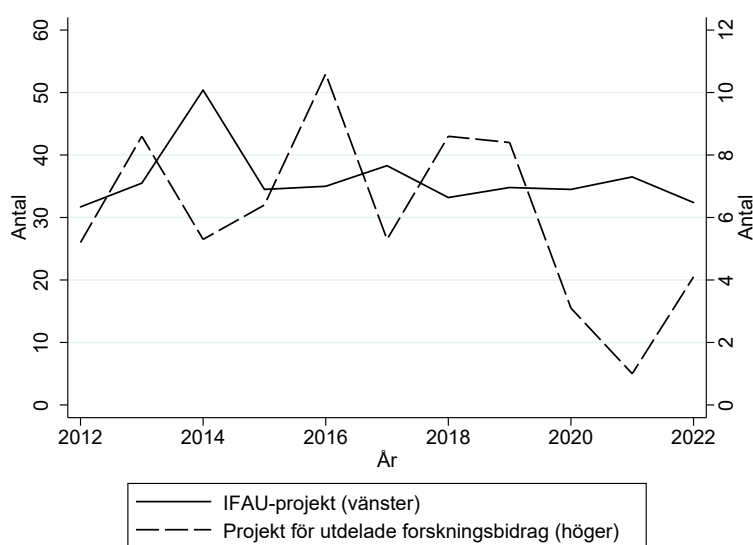
Figur 1 visar att styckkostnaderna även i reala termer har ökat över tid. 2012 var styckkostnaden ca 1,0 mnkr per rapportekvivalent, motsvarande siffra 2022 är ca 1,3 mnkr. Utvecklingen har dock varierat över tid. Om man bortser från år 2014, då styckkostnaden var särskilt låg till följd av ett exceptionellt högt antal rapportekvivalenter det året (55,7), ökade styckkostnaderna i relativt liten utsträckning, från 1,0 till 1,2 mnkr kronor 2012–2019. Därefter ökade styckkostnaderna påtagligt mellan 2019 och 2020, för att under åren 2020–2022 ligga runt 1,3 mnkr. Utvecklingen av styckkostnaden kan därmed analyseras utifrån två observationer: en trendmässigt mindre ökning av styckkostnaden under den senaste tioårsperioden, och en mer påtaglig ökning av densamma mellan 2019 och 2020.

För att förstå varför styckkostnaden har legat på en särskilt hög nivå under åren 2020–2022 kan man studera produktionen i projekt som bedrivs på IFAU och produktionen i projekt som kopplar till utdelade forskningsbidrag separat. Detta görs i Figur 2 som skiljer på projekt som bedrivs på IFAU (egeninitierade projekt, regeringsuppdrag och andra projekt) och utdelade forskningsbidrag. Figuren visar, med undantag för 2014, att produktionen av IFAU-projekt har varit stabil över åren: ca 35 rapportekvivalenter har producerats per år. Ser man däremot till de projekt som är ett resultat av utdelade forskningsbidrag har produktionen 2012–

¹¹ Kostnaderna är deflaterade med hjälp av KPI-index till 2012 års värde.

2019 i genomsnitt varit ca 7 rapportekvivalenter om året. Under åren 2020–2022 är produktionen påtagligt lägre, med i genomsnitt knappt 3 rapportekvivalenter om året. En slutsats av detta är att de högre styckkostnaderna 2020–2022 till åtminstone viss del tycks drivas av färre publicerade projekt av typen utdelade forskningsbidrag. I avsnitt 2.5 förs en diskussion om prestationer och kostnader för olika typer av projekt.

Figur 2 Utvecklingen av antalet rapportekvivalenter efter projekttyp, 2012–2022

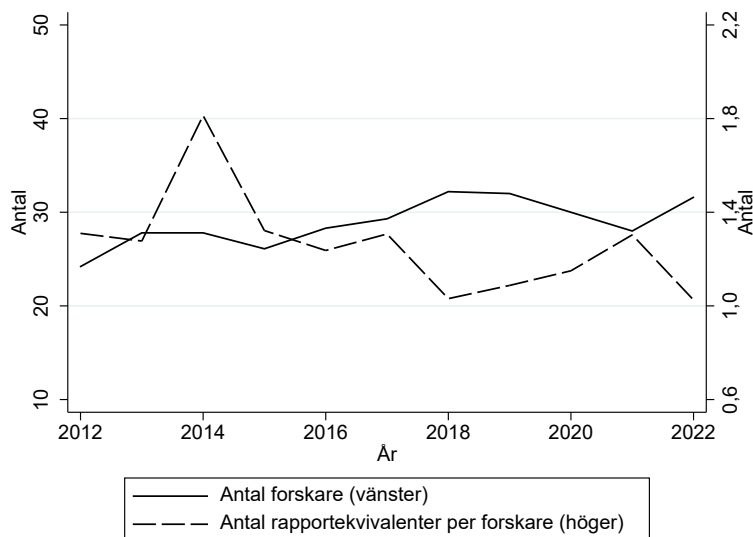

Not: IFAU-projekt omfattar projekttyperna egeninitierade projekt, regeringsuppdrag och andra projekt/uppdrag.

Figur 3 visar, för tidperioden 2012–2022, antalet årsarbetskrafter av forskare och utredare vid IFAU och antalet rapportekvivalenter per forskare/utredare.¹² Figuren visar att IFAU har haft ca 30 årsarbetskrafter anställda som forskare och utredare de senaste åren. Antalet producerade rapportekvivalenter per genomsnittlig IFAU-forskare har varierat runt 1,2 per år. Bortsett från 2014 är variationerna mellan åren relativt små, men det går att skönja en tendens till ett minskat antal rapportekvivalenter per forskare/utredare. Sammantaget visar figuren att de ökade styckkostnaderna 2020–2022 inte tycks förklaras av att IFAU-anställda forskare och utredare producerat mindre. Däremot finns en långsiktig tendens till lägre produktivitet som skulle kunna vara en förklaring till den långsiktigt ökande styckkostnaden 2012–2022 (se Figur 1). Nedan diskuteras möjliga förklaringar till denna långsiktiga trend.

¹² Rapportekvivalenterna svarar mot projekttyperna regeringsuppdrag, egeninitierade projekt och andra uppdrag.

Figur 3 Utvecklingen av antalet årsarbetskrafter forskare/utredare samt antalet rapportekvivalenter per forskare/utredare, 2012–2022

Not: Antal forskare inkluderar antal utredare och räknas i årsarbetskrafter. Rapportekvivalenterna svarar mot projektyperna regeringsuppdrag, egeninitierade projekt och andra uppdrag.

En möjlig förklaring till att kostnaden per rapportekvivalent ökar över tid är att forskare på IFAU har kommit att lägga alltmer tid på annat än vad som har med själva forskningsprojekten att göra. IFAU har, sett över en längre tidsperiod, kommit att lägga mer resurser på aktiviteter som är viktiga för att fullgöra myndighetens uppdrag men som inte resulterar i publikationer. Det handlar om referens- och styrgrupper, kommittéer, råd, beredningar, styrelser, utredningar och om remisshantering samt kunskapsspridning via policyorienterade seminarier och konferenser.¹³

En ytterligare tänkbar förklaring kan ha att göra med att projekten i genomsnitt tar längre tid att fullfölja. Det finns flera (samverkande) faktorer som talar för att så skulle kunna vara fallet. För det första har inslaget av mer långsiktiga och omfattande projekt på IFAU ökat över tid. Till exempel är forskare på IFAU i ökande utsträckning inblandade i projekt som tar sin utgångspunkt i experiment eller försöksverksamheter. IFAU:s forskare är med och designar experiment, implementerar utvärderingsdesign och samlar in data, vilket leder till längre projektider.¹⁴ Andra exempel på mer omfattande projekt är översikter och sammanställningar där många forskare på IFAU engageras i ett enskilt projekt.¹⁵ För det andra har de prövningar som görs i samband med att Statistikmyndigheten

¹³ För en dokumentation av dessa aktiviteter se Tabell 8 i avsnitt 3.

¹⁴ Exempel på sådana typer av projekt är *Privata utförare inom arbetsmarknadspolitiken – effekter av ersättningsystemets utformning* (pågående) och *Effekter av förstärkta förmedlingsinsatser. Lärdomar från en försöksverksamhet* (Rapport 2019:27).

¹⁵ Exempel på den här typen av projekt är *Barn och unga under coronapandemin* (Rapport 2021:1) och *Coronapandemin, arbetsinkomsterna och välfärdssystemets skyddsgrad* (Rapport 2022:3).

(SCB) och andra myndigheter lämnar ut data för forskningsändamål – framför allt etik- och sekretessprövningar – blivit mer omfattande och tidsödande. Det är en generell utveckling inom samhällsvetenskaplig forskning och inget specifikt för IFAU men förändringarna har naturligtvis särskilt stor inverkan på en verksamhet som till stor del bygger på omfattande datamaterial av olika slag. För det tredje tenderar de metoder som används i institutets forskning att bli alltmer tids- och datakrävande. Statistiska analyser som innebär jämförelser av resultat genererade med ett stort antal olika metoder, och kombinationer av dessa, har också blivit allt vanligare. För det fjärde, och kanske viktigast, har forskarsamhällets granskning av forskningsresultat kontinuerligt blivit alltmer omfattande och successivt ställs högre krav på redovisning av utnyttjade data samt möjlighet att replikera erhållna resultat. Vidare har kraven höjts på känslighetsanalyser och förståelse av mekanismer som kan förklara erhållna resultat, vilket också förlänger forskningsprojektens utsträckning i tiden. Många av de faktorer som nämnts ovan kan alltså bidra till längre projektider, men det är i grunden en positiv utveckling eftersom det innebär att trovärdigheten och tillförlitligheten i de resultat som publiceras ökar. Samtidigt bidrar detta till att kostnaden kan bli högre för varje enskilt projekt.

Avslutningsvis finns det anledning att kort beröra coronapandemin. Denna har inneburit att åren 2020 och, särskilt, 2021 varit speciella för IFAU. Arbetsuppgifternas karaktär har visserligen underlättat en övergång till hemarbete i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer och mycket av verksamheten har därför kunnat pågå som vanligt. Arbetet är dock beroende av det utbyte av idéer, reflektioner och konstruktiv kritik som är en naturlig del av varje normal arbetsdag på IFAU. Till stor del har denna del av verksamheten legat nere 2020–2021. Bristen på både interna och externa kontakter under dessa år minskade antalet nystartade projekt. Att många externa seminarier, som utgör en central del av IFAU:s kvalitetssäkringsprocess, ställdes in har inverkat negativt på den takt med vilket pågående projekt har avslutats. IFAU har under 2022 arbetat intensivt med att återgå till de arbets- och samverkansformer som gällde före pandemin, men det kan inte uteslutas att pandemin har påverkat verksamheten negativt.

2.5 Prestationer och resurser per projekttyp

I Tabell 5 beskrivs IFAU:s verksamhet med utgångspunkt från de fyra olika typer av projekt som genomförs vid institutet: *Regeringsuppdrag*, *Egeninitierade projekt*, *Andra uppdrag/projekt* samt *Utdelade forskningsbidrag*. Fördelningen av olika projekt på respektive projekttyp sker i samband med att projekten initieras. Verksamhetens prestationer uttrycks i termer av rapportekvivalenter medan de utnyttjade resurserna utgörs av (totala) kostnader, per projekttyp. Hur rapportekvivalenterna definieras

framgår av avsnitt 2.2.3 och hur kostnaderna fördelas efter projekttyp beskrivs i avsnitt 2.4.1. I Tabell 5 redovisas utöver antal rapportekvivalenter och (totala) kostnader per projekttyp även kostnaderna per rapportekvivalent (styckkostnaden).

Tabell 5 Prestationer, resurser och styckkostnad, per projekttyp, tkr.

	2022	2021	2020
Regeringsuppdrag			
Rapportekvivalenter	0	1,0	1,0
Kostnader	0	932	3 313
Styckkostnad	-	932	3 313
Egeninitierade projekt			
Rapportekvivalenter	32,4	35,5	32,4
Kostnader	47 892	44 571	44 189
Styckkostnad	1 478	1 256	1 364
Andra uppdrag/projekt			
Rapportekvivalenter	0	0	1,1
Kostnader	24	443	141
Styckkostnad	-	-	128
Utdelade forskningsbidrag			
Rapportekvivalenter	4,1	1,0	3,1
Kostnader	1 485	1 246	1 142
Utdelade forskningsbidrag	5 475	5 655	5 517
Kostnader inklusive utdelade forskningsbidrag	6 960	6 901	6 659
Styckkostnad	1 698	6 901	2 148
Totalt			
Rapportekvivalenter	36,5	37,5	37,6
Kostnader	49 400	47 192	48 785
Utdelade forskningsbidrag	5 475	5 655	5 517
Kostnader inklusive utdelade forskningsbidrag	54 875	52 847	54 302
Styckkostnad	1 503	1 409	1 444

Not 1: Angående beräkningen av antal rapportekvivalenter, se avsnitt 2.2.3.

Not 2: I kostnaderna ingår såväl direkta som indirekta kostnader. För fördelningen av kostnader per projekttyp, se avsnitt 2.4.1.

Not 3: *Egeninitierade projekt* omfattar interna projekt samt avhandlingsprojekt till vilka IFAU har bidragit med finansiering, handledning eller forskning (i samarbete med doktoranden).

Not 4: *Andra uppdrag/projekt* är studier som har initierats av andra än regeringen och som involverar organisationer utanför IFAU.

2.5.1 Regeringsuppdrag

Vad gäller projekttypen *Regeringsuppdrag* visar Tabell 5 att IFAU under 2022 inte publicerade några rapporter. Under 2021, precis som under 2020, publicerades en rapport.¹⁶ Då det handlar om få regeringsuppdrag, vilka kan variera i omfattning och karaktär, varierar styckkostnaderna för regeringsuppdragen påtagligt mellan olika år.

Antalet regeringsuppdrag är generellt sett lågt vid IFAU, vilket åtminstone delvis är ett resultat av att IFAU (ofta i dialog med Regeringskansliet) försöker förutse vilka beslutsunderlag regeringen kan komma att behöva inom IFAU:s olika verksamhetsområden. Om det är möjligt med hänsyn till exempelvis datatillgång och utvärderingsbarhet att genomföra trovärdiga studier, initieras relevanta forskningsprojekt utan att IFAU har fått ett formellt regeringsuppdrag. Därigenom minskar behovet av formella regeringsuppdrag, samtidigt som friheten att formulera frågeställningar och göra metodval blir större än vad som annars skulle varit fallet. Sådana projekt klassificeras som ”egeninitierade projekt” och beskrivs i avsnitt 2.5.2.

2.5.2 Egeninitierade projekt

Den projekttyp som genererar klart flest rapportekvivalenter är *Egeninitierade projekt*.¹⁷ År 2022 uppgick antalet rapportekvivalenter 32,4, vilket är färre än under 2021 (35,5) men i nivå med 2020 (32,4). Kostnaderna har däremot ökat något över åren (nominellt), vilket innebär att styckkostnaden 2022 (1,5 mnkr) är något högre än under 2021 (1,3 mnkr) och 2020 (1,4 mnkr). Variationerna mellan åren är emellertid små. Sett i ett längre perspektiv ökar dock styckkostnaderna, vilket diskuteras i avsnitt 2.4.

2.5.3 Andra uppdrag/projekt

Andra uppdrag/projekt utgörs av uppdrag som har initierats och (i huvudsak) finansierats av andra uppdragsgivare än regeringen. För projekttypen *Andra uppdrag/projekt* var antalet rapportekvivalenter noll under 2022. Inte heller under 2021 publicerades några rapporter i denna projekttyp. De kostnader (och tillhörande avgiftsintäkter) som redovisas under andra uppdrag/projekt under 2021–2022 avser en forskningsöversikt till Vetenskapsrådet. Översikten publicerades inte vid IFAU, varför den inte återfinns som rapportekvivalent. Under 2020 publicerades 1,1 rapportekvivalenter till en styckkostnad om 0,2 mnkr. I likhet med regeringsuppdrag publiceras få rapporter av denna projekttyp, vilket får till följd att styckkostnaderna varierar relativt kraftigt mellan olika år.

---

¹⁶ Rapport 2021:7 *Krom – erfarenheter från en ny matchningstjänst med fristående leverantörer inom arbetsmarknadspolitiken* respektive Rapport 2020:15 *Utrikes födda och välfärdssystemen*.

¹⁷ Här inkluderas även avhandlingar.

2.5.4 Utdelade forskningsbidrag

IFAU har i uppdrag att dela ut forskningsmedel om 6 mnkr per år (se avsnitt 1), varav hälften ska tillfalla projekt inom utbildningsområdet och hälften ska tillfalla projekt inom arbetsmarknadsområdet. Ansökningsperioden infaller under hösten (sista ansökningsdatum är 1 oktober) och beslut om vilka projekt som tilldelas medel fattas i normalfallet under december. IFAU:s vetenskapliga råd granskar med stöd av externa sakkunniga inkomna ansökningar och lämnar därefter förslag om vilka projekt som ska tilldelas medel. Varje år beviljas 6–8 nya forskningsprojekt finansiering och projekten löper vanligen över 1–2 år. Projekt av typen *Utdelade forskningsbidrag* följer samma kvalitetssäkringsprocess som övriga projekt på IFAU, men drivs alltså av forskare utanför IFAU, ofta från andra discipliner än nationalekonomi.

För projekttypen *Utdelade forskningsbidrag* uppgick antalet rapportekvivalenter till 4,1 år 2022, vilket är högre än 2021 (1,0) och 2020 (3,1). Kostnaderna varierar inte särskilt mycket över åren, varför kostnaden per rapportekvivalent är lägre under 2022 än under 2021 och 2020. Kortsiktiga variationer i antalet rapportekvivalenter är förhållandevis vanliga inom denna projekttyp eftersom IFAU som finansiär har svårt att styra exakt när projekten blir färdiga för publicering i form av working papers och rapporter. Av Figur 2 framgår dock att antalet rapportekvivalenter för projekttypen utdelade forskningsbidrag har varit ovanligt lågt 2020–2022. Ett genomsnittligt år 2012–2019 publicerade IFAU rapporter och working papers i denna projekttyp motsvarande ca 7 rapportekvivalenter per år. Varför prestationerna varit så mycket lägre de senaste åren är en fråga som IFAU behöver bevaka. IFAU har inte avslutat projekt – utan att projektet genererat en publikation – i någon högre grad än tidigare, vilket talar för att det finns ett antal projekt som kommer att publiceras om en inte alltför avlägsen framtid.

Av Tabell 5 framgår avslutningsvis att IFAU:s kostnader för att hantera de projekt som tilldelas forskningsmedel uppgick till ca 1,5 mnkr 2022, vilket är en ökning från 2021 (1,2 mnkr) och 2020 (1,1 mnkr). Man kan också konstatera att dessa nivåer är betydligt högre än de 0,4 mnkr som IFAU får använda till att finansiera hanteringen av projekten från förvaltningsanslagen ap2 och ap3. De kostnader som uppkommer genom att IFAU delar ut forskningsbidrag uppstår bland annat till följd av utlysning av medel, bedömning av ansökningar, stöd i form datauttag ur IFAU-databasen, kvalitetssäkring, avrapportering, arkivering och informations-spridning.

2.6 Prestationer och resurser per verksamhetsområde

IFAU delar in sin verksamhet i fyra verksamhetsområden: arbetsmarknadspolitiska insatser, arbetsmarknadens funktionssätt, effekter av utbildningssatsningar och socialförsäkringens arbetsmarknadseffekter (se också

avsnitt 1.1). I det här avsnittet redovisas kostnader och prestationer uppdelat per verksamhetsområde. Hur prestationerna (rapportekvivalenterna) definieras framgår av avsnitt 2.2.3 och hur kostnaderna fördelas efter verksamhetsområde beskrivs i avsnitt 2.4.1. Efter beskrivningen av prestationer och kostnader redovisas i avsnitt 2.6.1–2.6.4 en kort sammanfattning av alla under året publicerade working papers, rapporter och avhandlingar, per verksamhetsområde.

Av Tabell 6 framgår, per verksamhetsområde år 2020–2022, kostnader (inklusive utdelade forskningsmedel), rapportekvivalenter och styckkostnader. I Tabell 7 kan man se hur använda resurser beror av anslag och andra intäkter, där andra intäkter framför allt utgörs av medel från forskningsfinansiärer. Redovisningen i Tabell 6 och Tabell 7 är ny och betydligt mer kondenserad jämfört med tidigare årsredovisningar. Syftet med förändringen är att beskrivningen ska bli mer lättöverskådlig.

Tabell 6 visar att IFAU:s, sett till kostnader, största verksamhetsområde under 2022 var området arbetsmarknadspolitiska insatser. Skillnaderna mellan IFAU:s olika verksamhetsområden är dock inte särskilt stora. Arbetsmarknadspolitiska insatser stod 2022 för ca 16 mnkr eller 29 procent av IFAU:s totala kostnader (inkl. utdelade forskningsbidrag), medan arbetsmarknadens funktionssätt, som är det till kostnader räknat minsta verksamhetsområdet, stod för ca 10 mnkr eller 19 procent av de totala kostnaderna.

Den relativa storleken på IFAU:s verksamhetsområden har varit förhållandevis likartad 2020–2022. Man kan dock notera ett visst skifte mellan 2020 och 2022 mellan området effekter av utbildningssatsningar (som minskat i omfattning) och socialförsäkringsområdet (som vuxit i omfattning). En anledning till detta är att flera större projekt kopplade till Covid-19 har startats vid IFAU, och dessa projekt har fallit inom verksamhetsområdet socialförsäkringens arbetsmarknadseffekter.

Vilka intäkter som finansierar respektive verksamhetsområde varierar. Av Tabell 7 framgår att omfattningen på verksamhetsområdena arbetsmarknadspolitiska insatser, arbetsmarknadens funktionssätt och effekter av utbildningssatsningar påverkas av de forskningsmedel som IFAU delar ut. Detta följer av IFAU:s instruktion och de utdelade medlens ändamål: 3 mnkr per år ska delas ut till forskning inom utbildningsområdet respektive forskning inom arbetsmarknadsområdet. Fördelningen inom arbetsmarknadsområdet, mellan verksamhetsområdena arbetsmarknadens funktionssätt och arbetsmarknadspolitiska insatser, har varierat något mellan olika år (se Tabell 7).

Socialförsäkringsområdet påverkas inte av de utdelade forskningsmedlen. Däremot kan man av Tabell 7 se att forskare inom socialförsäkringsområdet de senaste åren varit särskilt framgångsrika vad avser att dra in externa forskningsmedel (4,9 mnkr under 2022), vilket innebär att ca 38 procent av de totala resurserna inom socialförsäkringsområdet kommer

från externa forskningsmedel. Alla verksamhetsområden drar nytta av externa forskningsmedel, men under 2021 och 2022 har framför allt projekt inom socialförsäkringsområdet och verksamhetsområdet arbetsmarknadspolitiska insatser finansierats av externa forskningsmedel.

Man kan i sammanhanget notera att IFAU i allt större utsträckning blivit beroende av externa forskningsmedel. Som visades i avsnitt 1 har andelen av IFAU:s totala kostnader som finansierats av externa forskningsmedel ökat från 18 procent 2018, till 21 procent 2022. Sett i ett längre tidsperspektiv är denna trend ännu tydligare: 2012 stod externa bidrag för ca 12 procent av verksamhetens totala kostnader. I Tabell 7 visas externa forskningsmedel tillsammans med avgiftsfinansierade uppdrag (vilka omfattade 1,8 mnkr under 2020), varför denna trend inte är lika synlig.

Antalet rapportekvivalenter, och därmed styckkostnaderna, varierar relativt mycket både mellan olika år och mellan olika verksamhetsområden (Tabell 6). Detta är naturligt i en forskningsmiljö där projekt är av olika omfattning och tar olika lång tid. Det är en av anledningarna till att både prestationerna och styckkostnaderna för ett enskilt år ska tolkas med försiktighet. Till exempel ser man att socialförsäkringsområdet, till följd av uppstart av många omfattande projekt (bl.a. Corona-relaterade) under 2020 och 2021, hade en förhållandevis blygsam produktion i form av 2,1 rapportekvivalenter under 2021. Under 2022 var däremot produktionen relativt hög, 8,3 rapportekvivalenter. Därmed varierade också styckkostnaderna påtagligt mellan dessa år. På likartat sätt påverkades produktionen inom verksamhetsområdet arbetsmarknadspolitiska insatser under 2022 av att flera relativt nystartade projekt är omfattande.¹⁸ Således är produktionen något lägre (och styckkostnaden högre) 2022 än tidigare år. Inom verksamhetsområdena arbetsmarknadens funktionssätt och utbildning varierade produktionen och styckkostnaderna mindre 2020–2022.

---

¹⁸ Hit räknas t.ex. projektet *Privata utförare inom arbetsmarknadspolitiken – effekter av ersättningssystemets utformning* och projekt kopplade till kommunala arbetsinsatser. Dessa projekt har det gemensamt att de har inneburit mycket arbete med insamlande och hantering av nya datamaterial.

Tabell 6 Kostnader, rapportekvivalenter och styckkostnader för IFAU:s samlade verksamhet, inklusive utdelade forskningsbidrag, per verksamhetsområde. Belopp i tkr.

	2022	2021	2020
<u>Arbetsmarknadspolitiska insatser</u>			
<i>Kostnader intern verksamhet</i>	14 530	13 663	13 415
<i>Kostnader utdelade forskningsbidrag</i>	1 569	730	847
Totala kostnader inkl. utdelade forskningsbidrag	16 099	14 393	14 262
Rapportekvivalenter	6,2	11,4	9,3
Styckkostnad	2 597	1 263	1 534
<u>Arbetsmarknadens funktionssätt</u>			
<i>Kostnader intern verksamhet</i>	9 255	8 965	10 170
<i>Kostnader utdelade forskningsbidrag</i>	1 159	2 141	1 869
Totala kostnader inkl. utdelade forskningsbidrag	10 414	11 106	12 039
Rapportekvivalenter	11,3	11,3	10,6
Styckkostnad	922	983	1 136
<u>Effekter av utbildningssatsningar</u>			
<i>Kostnader intern verksamhet</i>	12 987	15 045	16 480
<i>Kostnader utdelade forskningsbidrag</i>	2 747	2 784	2 801
Totala kostnader inkl. utdelade forskningsbidrag	15 734	17 829	19 281
Rapportekvivalenter	10,5	12,7	11,4
Styckkostnad	1 498	1 404	1 691
<u>Socialförsäkringens arbetsmarknadseffekter</u>			
<i>Kostnader intern verksamhet</i>	12 629	9 519	8 721
<i>Kostnader utdelade forskningsbidrag</i>	0	0	0
Totala kostnader inkl. utdelade forskningsbidrag	12 629	9 519	8 721
Rapportekvivalenter	8,5	2,1	6,3
Styckkostnad	1 486	4 533	1 384
<u>Totalt</u>			
<i>Kostnader intern verksamhet</i>	49 401	47 192	48 786
<i>Kostnader utdelade forskningsbidrag</i>	5 475	5 655	5 517
Totala kostnader inkl. utdelade forskningsbidrag	54 876	52 847	54 303
Rapportekvivalenter	36,5	37,5	37,6
Styckkostnad	1 503	1 409	1 444

Not 1: För beskrivning av rapportekvivalenter, se avsnitt 2.2.3.

Not 2: För fördelningen av kostnader per verksamhetsområde, se avsnitt 2.4.1. De indirekta kostnaderna fördelas på verksamhetsområde utifrån verksamhetsområdets respektive storlek. För projekttypen utdelade forskningsmedel fördelas IFAU:s kostnader (direkta och indirekta) enligt följande: "Arbetsmarknadspolitiska insatser" 25%, "Arbetsmarknadens funktionssätt" 25% samt "Effekter av utbildningssatsningar" 50%.

Tabell 7 Intäkter och kostnader för IFAU:s interna verksamhet, per verksamhetsområde. Belopp i tkr.

	2022	2021	2020
<u>Arbetsmarknadspolitiska insatser</u>			
Intäkter, totalt	14 530	13 663	13 415
<i>Intäkter av anslag</i>	10 261	10 806	10 433
<i>Andra intäkter än anslag</i>	4 269	2 857	2 982
Kostnader, totalt	14 530	13 663	13 415
<u>Arbetsmarknadens funktionssätt</u>			
Intäkter, totalt	9 255	8 965	10 170
<i>Intäkter av anslag</i>	7 702	7 046	9 456
<i>Andra intäkter än anslag</i>	1 553	1 919	714
Kostnader totalt	9 255	8 965	10 170
<u>Effekter av utbildningssatsningar</u>			
Intäkter, totalt	12 987	15 045	16 480
<i>Intäkter av anslag</i>	11 672	13 389	12 893
<i>Andra intäkter än anslag</i>	1 315	1 656	3 587
Kostnader totalt	12 987	15 045	16 480
<u>Socialförsäkringens arbetsmarknadseffekter</u>			
Intäkter, totalt	12 629	9 519	8 721
<i>Intäkter av anslag</i>	7 776	5 616	3 941
<i>Andra intäkter än anslag</i>	4 853	3 903	4 780
Kostnader totalt	12 629	9 519	8 721
<u>Totalt</u>			
Intäkter, totalt	49 401	47 192	48 786
<i>Intäkter av anslag</i>	37 411	36 857	36 723
<i>Andra intäkter än anslag</i>	11 990	10 335	12 063
Kostnader totalt	49 401	47 192	48 786

Not: Andra intäkter än anslag är i princip uteslutande externa forskningsmedel från forskningsfinansiärer. För 2020 erhöll dock IFAU ca 1,8 mnkr för ett socialförsäkringsuppdrag av Regeringskansliet. Dessa medel redovisas under andra intäkter än anslag.

2.6.1 Huvudresultat i avslutade projekt – Arbetsmarknadspolitiska insatser

De 6,2 rapportekvivalenter som producerades inom verksamhetsområdet Arbetsmarknadspolitiska insatser under 2022 motsvarar 3 working papers, 3 rapporter och 1 avhandling. Här följer en kortfattad redogörelse för huvudresultaten i dessa. I rubriken anges vilken projektyp det är frågan om samt hänvisning till rapport, working paper eller avhandling.

2.6.1.1 Utdelade forskningsbidrag: Länder med aktiv arbetsmarknadspolitik och förskola har högt kvinnligt arbetskraftsdeltagande (Working paper 2022:4)

I en jämförelse av välfärdsutgifter i 30 OECD-länder finner forskaren bland annat att länder med högt arbetskraftsdeltagande och låg arbetslöshet bland kvinnor i högre grad än andra länder investerat i aktiv arbetsmarknadspolitik och i förskolan. De observerade korrelationerna är i linje med den hypotes som i komparativ välfärdsforskning kallas välfärdspluralism.

2.6.1.2 Egeninitierat projekt: Insatser för unga arbetslösa i Sverige och Norge som har en funktionsnedsättning (Rapport 2022:13, Working paper 2022:16)

Sannolikheten att lämna arbetslösheten minskar under den tid då arbetslösa unga funktionsnedsatta med nedsatt arbetsförmåga deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Subventionerade anställningar ökar dock sannolikheten att få jobb efter programmets slut. Forskarna analyserar svenska och norska 25–29-åringar som har en funktionsnedsättning.

2.6.1.3 Egeninitierat projekt: Arbetsförmedlarna påverkas av de arbetssökandes beteende (Rapport 2022:14, Working paper 2022:17)

Arbetsförmedlare är mindre benägna att ge arbetssökande som sagt upp sig från sitt jobb en arbetsmarknadsutbildning och de lägger mer tid på sökande som uppfattas vara tystlåtna, osäkra och passiva. Studien bygger på två experiment där arbetsförmedlare har fått bedöma och fatta beslut i fiktiva fall.

2.6.1.4 Egeninitierat projekt: Svagare anknytning till arbetsmarknaden för flyktingar i Malmö än i Stockholm (Rapport 2022:15)

Omkring hälften av alla flyktingar och flyktinganhöriga har en svag ställning på arbetsmarknaden ännu efter 10 år i Sverige. I Malmö-Lund har endast var tredje flykting- eller anhöriginvandrare efter denna tid inkomster som återspeglar en relativt stabil ställning på arbetsmarknaden, jämfört med 41 procent i Göteborg och 47 procent i Stockholm-Solna. Vilka grupper som bor i vilken region, den lokala arbetsmarknaden och demografiska faktorer kan bara förklara en mindre del av skillnaderna.

2.6.1.5 Egeninitierat projekt: From Welfare to work: Financial incentives, active labor market policies, and integration programs (Avhandling 2022:1)

Denna avhandling innehåller fyra uppsatser. Avhandlingens andra uppsats har givits ut som IFAU working paper 2021:12 och IFAU rapport 2021:16. Av de övriga uppsatserna handlar den första om hur generositeten i försörjningsstödet påverkar arbetsmarknadsutfall och den andra om hur utformningen av integrationsinsatser för flyktinginvandrade kvinnor påverkar deras deltagande i insatserna och framtida arbetsmarknadsutfall. Den tredje uppsatsen handlar om effekterna av språkfrämjande insatser under etableringstiden på deltagarnas integrering på arbetsmarknaden.

2.6.2 Huvudresultat i avslutade projekt - Arbetsmarknadens funktionssätt

De 11,3 rapportekvivalenter som producerades inom verksamhetsområdet Arbetsmarknadens funktionssätt under 2022 motsvarar 8 working papers, 4 rapporter och 1 avhandling. Här följer en kortfattad redogörelse för huvudresultaten i dessa. I rubriken anges vilken projektyp det är frågan om samt hänvisning till rapport, working paper eller avhandling.

2.6.2.1 Egeninitierat projekt: Lång väntan på asylbeslut försenar etableringen (Rapport 2022:1, Working paper 2022:1)

Asylsökande som får vänta längre på sitt asylbeslut är sysselsatta i lägre grad och har lägre inkomster än de som får sitt besked snabbare. Väntetiden påverkar dock inte den psykiska hälsan. Under april–september 2014 ökade handläggningstiderna för asyl i Sverige från 180 till 380 dagar, och de knappt 21 000 individer som sökte asyl under denna period följs i rapporten.

2.6.2.2 Egeninitierat projekt: Erfarenhet på jobbet har betydelse för produktivitet och beslutsfattande (Working paper 2022:3)

En erfaren läkare som gjort många ballongvidgningar utför ingreppen mer tekniskt skickligt och gör färre misstag än en läkare som är tidigt i sin karriär. Erfarenhet leder också till att läkarna fattar bättre beslut under ballongvidgningen. En viktig slutsats från studien är därför att erfarenhet leder till bättre färdigheter även i högkvalificerade yrken. Forskarna studerar läkares arbete under jourtid 2004–2013.

2.6.2.3 Egeninitierat projekt: Anställda blir alltmer lika sina kollegor samtidigt som generalisternas löner ökar (Working paper 2022:6)

De som jobbar på samma arbetsplats liknar ofta varandra på olika sätt. Kollegor har inte bara en liknande utbildning utan allt oftare liknande förmågor och egenskaper. Mönstret har blivit tydligare under perioden 1996–2013. Specialister jobbar oftare tillsammans med varandra liksom de som

i stället har så kallade ”flerdimensionella förmågor”. Generalisternas löner har ökat mer än specialisternas. Forskarna följer svenska män som gjort militär mönstring och är födda 1951–1981.

2.6.2.4 Utdelade forskningsbidrag: Information om jobbskatteavdraget påverkade inte föräldrarnas arbetsutbud (Rapport 2022:7, Working paper 2022:9)

Hälften av cirka 144 000 nyblivna föräldrar fick åren 2017 och 2018 ett brev som informerade dem om att jobbskatteavdraget skulle bli större om de delade (mer) lika på föräldraledigheten. Brevet påverkade inte deras uttag av föräldraledighet, deras arbetsinkomster eller sysselsättningsgrad.

2.6.2.5 Utdelade forskningsbidrag: Stora skillnader mellan Nord- och Sydeuropeiska arbetsmarknader (Working paper 2022:10)

Svenskar och danskar som förlorat jobbet hittar ett nytt arbete snabbare än vad de som bor i södra Europa gör. Mönstret är särskilt tydligt bland kvinnor. Forskarna jämför personer som är yngre än 50 år och som lämnade en anställning i samband med en stor minskning av personalen från början av 1990-talet till slutet av 2010-talet med liknande personer som inte sagts upp.

2.6.2.6 Egeninitierat projekt: Höjd marginalskatt för höginkomsttagare minskade arbetsinkomsterna (Rapport 2022:9, Working paper 2022:12)

År 2016 höjdes marginalskatten med tre procentenheter för dem som tjänade över cirka 50 000 kronor i månaden. Det ledde till att gruppens arbetsinkomster minskade. Utvecklingen förstärktes 2017 för att sedan stabiliseras 2018. Inkomsterna bland dem som påverkades av förändringen jämförs med personer med något lägre inkomster som inte påverkades av skattehöjningen.

2.6.2.7 Egeninitierat projekt: Perspektiv på konsumtionsbeskattning (Rapport 2022:10)

Den senaste ekonomisk-teoretiska forskningen om hur skatt på konsumtion påverkar konsumtions- och produktionsbeslut visar att enhetliga konsumtionsskatter är att föredra då skilda skattesatser snedvrider individernas och ibland även företagens inköpsbeslut. Högre punktskatter på miljö- och hälsofarliga produkter och lägre skatt på vissa tjänster kan vara viktiga undantag.

2.6.2.8 Egeninitierat project: Consequences of job loss for routine workers (Working paper 2022:15)

När de som har ett rutinmässigt yrke förlorar jobbet i en massuppsägning klarar de sig sämre på arbetsmarknaden än dem som sägs upp från arbeten som inte är rutinmässiga. De som haft rutinjobb har svårare att hitta ett

nytt arbete och de tappar betydligt mer i inkomst. Personer som förlorade sina jobb då deras arbetsplats lades ner under 1997–2014 jämförs med liknande individer som inte blev uppsagda.

2.6.2.9 Egeniterat projekt: En ny metod för att analysera inkomströrlighet mellan generationer (Working paper 2022:21)

Forskarna tar fram en ny metod för att studera intergenerationell rörlighet. Metoden tar hänsyn till att barn till föräldrar med höga inkomster har snabbare löneökningar än barn med lägre socioekonomisk bakgrund. När metoden prövas på data från Sverige och USA visar den sig fungera väl.

2.6.2.10 Egeniterat projekt: Wages and their impact on individuals, households and firms (Avhandling 2022:4)

Avhandlingen består av fyra uppsatser där den tredje har blivit publicerad som IFAU working paper 2020:2 och IFAU rapport 2020:3. Av de övriga uppsatserna handlar den första om hur lönerna påverkas när en monopolmarknad (apoteksmarknaden) avregleras, den andra om hur företags produktivitetsskillnader kan bidra till att förklara löneskillnaderna mellan svenskfödda och invandrare och den tredje om hur relativlöneskillnader mellan föräldrar påverkar hur de tar ut föräldraledighet.

2.7 Huvudresultat i avslutade projekt - Effekter av utbildningssatsningar

De 10,5 rapportekvivalenter som producerades inom verksamhetsområdet Effekter av utbildningssatsningar under 2022 motsvarar 5 working papers, 6 rapporter och 2 avhandlingar. Här följer en kortfattad redogörelse för huvudresultaten i dessa. I rubriken anges vilken projekttyp det är frågan om samt hänvisning till rapport, working paper eller avhandling.

2.7.1.1 Egeniterat projekt: Bättre förutsättningar för närhet, anknytning och kommunikation under första levnadsåret positivt för vissa barns skolresultat (Rapport 2022:2, Working paper 2022:2)

År 2002 blev kommunerna skyldiga att erbjuda förskola i minst 15 timmar per vecka till barn vars föräldrar var föräldralediga med deras yngre syster. Detta innebär att nyblivna föräldrar kunde spendera mer ostörd tid med den nyfödda under det första levnadsåret, vilket kan ha inverkat positivt på anknytning och barnets utveckling. I genomsnitt finns det ingen statistiskt säkerställd effekt av mer egentid med en förälder, men för pojkar ledde mer tid med föräldern till bättre skolresultat och i vissa fall även färre psykiatriska och beteenderelaterade problem i skolåldern. Ungefär 200 000 barn som påverkades olika mycket av reformen jämförs med varandra. Barnen är födda 1999–2003.

2.7.1.2 Egeninitierat projekt: Vad förväntar sig ungdomar för avkastning på högre utbildning? (Rapport 2022:4, Working paper 2022:5)

En omfattande enkät med ungefär 500 gymnasieungdomar i Stockholm stad visar att de i genomsnitt förväntade sig 9 procent högre inkomst för varje år av högskoleutbildning. I sitt utbildningsval vägde ungdomarna även in hur de trodde att de skulle trivas på jobbet och möjligheten till balans mellan arbete och privatliv. Enkäten gjordes år 2014 och ungdomarna följdes i fem år.

2.7.1.3 Egeninitierat projekt: Borttaget rekryteringsbidrag påverkade Komvuxdeltagandet (Rapport 2022:5, Working paper 2022:7)

Färre lågutbildade arbetslösa gick grundläggande utbildningar på Komvux när rekryteringsbidraget togs bort 2006. I genomsnitt medförde detta att gruppens inkomster minskade något samtidigt som arbetslösheten steg. Kvinnornas inkomster steg däremot något, vilket troligen beror på att deras alternativ till studier oftare var arbete. De som var behöriga att söka bidraget före och efter att det togs bort jämförs med en kontrollgrupp av obehöriga.

2.7.1.4 Egeninitierat projekt: Familjebildningen och den sammanhållna nioåriga grundskolan (Rapport 2022:8 Working paper 2022:11)

De som gick i en sammanhållen i stället för en uppdelad grundskola på 1960-talet bildade oftare familj med personer som hade en annan familjebakgrund än de själva. Sambandet mellan den egna och partners inkomstbakgrund minskade med 7–9 procent. De som bodde i kommuner som infört en sammanhållen grundskola jämförs med dem som bodde i kommuner som ännu inte hade gjort det.

2.7.1.5 Egeninitierat projekt: Om undervisning på distans i de nordiska länderna under covid-19-pandemin (Rapport 2022:11, Working paper 2022:13)

Sämre undervisningskvalitet och sämre inläring är två sannolika följder av perioder av undervisning på distans under covid 19-pandemin. Det kan leda till lägre framtida inkomster för dem som är unga idag, visar forskarna i den här litteraturgenomgången.

2.7.1.6 Utdelade forskningsbidrag: Invandrade lärares erfarenheter efter Snabbspår och andra kompletterande lärarutbildningar (Rapport 2022:17)

Lärare som invandrat till Sverige möter både formella och informella hinder. Informationen om vad som krävs kan upplevas som otydlig och vägen till läraryrket snårig. Det finns en risk att invandrade lärare reduceras till ”brobyggare” och framför allt arbetar på invandrantäta skolor. 19 yrkes-

verksamma lärare och ett tiotal rektorer har intervjuats under 2020. Lärarna har gått en snabbspårutbildning inom Etableringsprogrammet.

2.7.1.7 Egeninitierat projekt: Inputs and incentives in education (Avhandling 2022:3)

I den här avhandlingen finns tre uppsatser. I den första uppsatsen studeras hur elevers skolprestationer påverkas av (icke-finansiella) incitament, i den andra uppsatsen undersöks om förändringar i skolresurser påverkar elevers studieframgångar, och i den tredje uppsatsen beskrivs mekanismer som styr lärares val av skolor.

2.7.1.8 Egeninitierat projekt: Essays on the economics of education and health (Avhandling 2022:5)

Den här avhandlingen består av fyra uppsatser. Den första uppsatsen studerar hur en elevs position i betygsfördelningen jämfört med hans klasskamrater påverkar framtida studieprestationer och arbetsmarknadsutfall. Den andra uppsatsen undersöker om mängden undervisningstid påverkar elevernas resultat. Den tredje uppsatsen studerar förhållandet mellan BNP och trafikolyckor, och den fjärde uppsatsen undersöker sambandet mellan arbetslöshet och hjärt- och kärlsjukdomar.

2.7.2 Huvudresultat i avslutade projekt - Socialförsäkringens arbetsmarknadseffekter

De 8,5 rapportekvivalenter som producerades inom verksamhetsområdet Socialförsäkringens arbetsmarknadseffekter under 2022 motsvarar 6 working papers, 5 rapporter och 1 avhandling. Här följer en kortfattad redogörelse för huvudresultaten i dessa. I rubriken anges vilken projektyp det är frågan om samt hänvisning till rapport, working paper eller avhandling.

2.7.2.1 Egeninitierat projekt: Välfärdsystemet har begränsat pandemins påverkan på svenskarnas inkomster (Rapport 2022:3, Working paper 2022:20)

Svenskarnas arbetsinkomster minskade under pandemiåret 2020. Inkomsterna minskade mest hos unga vuxna, låginkomsttagare, boende i utsatta områden och anställda i pandemiutsatta branscher. Välfärdssystemet jämnade ut skillnaderna: de som förlorat mest fick generellt sett också mest ersättning.

2.7.2.2 Egeninitierat projekt: Pensionssystemets drivkrafter till ett längre arbetsliv (Rapport 2022:6, Working paper 2022:8)

De äldres drivkrafter att jobba längre både ökade och minskade till följd av 1999 års stora pensionsreform. Jämfört med ATP-systemet ökar det nuvarande pensionssystemet de äldres drivkrafter att jobba eftersom ersättningsnivån är lägre. Samtidigt bidrar varje extra arbetat år i mindre

utsträckning till pensionsförmögenheten jämfört med tidigare. Pensionen beräknas för årskullarna 1938–1949 vilka omfattas av både ATP-systemet och det nya pensionssystemet.

2.7.2.3 Egeninitierat projekt: Mer generös försäkring mot höga sjuklönekostnader kan leda till ökad sjukfrånvaro (Rapport 2022:12, Working paper 2022:14)

År 2015 reformerades företagets högkostnadsskydd mot höga sjuklönekostnader så att små och medelstora företag fick högre ersättning relativt större företag. Det ledde till att den korta sjukfrånvaron i medelstora företag steg något. I små företag var den korta sjukfrånvaron oförändrad. Cirka 6 300 privata företag av olika storlek jämförs med varandra.

2.7.2.4 Egeninitierat projekt: Adoptivföräldrar delar föräldraledigheten lika ojämnt som andra föräldrapar (Working paper 2022:18)

Föräldrar som adopterat ett barn delar föräldraledigheten på ungefär samma sätt som familjer som fått ett biologiskt barn. Papporna använde ungefär 20 procent av dagarna i båda grupperna. I studien jämförs nästan 50 000 föräldrar som fick barn 1994–2019, varav ungefär 46 000 var biologiska föräldrar och nästan 4 000 adoptivföräldrar.

2.7.2.5 Egeninitierat projekt: Inkomster bland personer med svår psykisk sjukdom (Rapport 2022:16, Working paper 2022:19)

De som har en svår psykisk sjukdom (schizofreni, bipolär sjukdom eller svår depression) saknar ofta arbetsinkomster och får istället sjuk- och aktivitetsersättning. Av dem som fick diagnosen schizofreni inom slutenvården 2001–2004 saknade till exempel 70 procent arbetsinkomst. Samtliga totalt 21 000 personer som fått en diagnos i slutenvården 2001–2004 jämförs med en matchad kontrollgrupp utan respektive diagnos.

2.7.2.6 Egeninitierat projekt: Jämställdhetsbonusen ledde till ett mer jämställt uttag av föräldrapenningen (Rapport 2022:18, Working paper 2022:22)

År 2008 infördes en jämställdhetsbonus. Bonusen ledde till att föräldrarna tog ut sina föräldradagar på ett mer jämställt sätt. Skillnaden mellan den förälder som tog ut mest och minst minskade med tre dagar bland par som tagit ut fler än sina öronmärkta dagar. Föräldrapar som fick barn strax före och strax efter att bonusen infördes jämförs. Effektskattningen bedöms vara en nedre gräns för den reella effekten då bonusen blev lättare att använda och mer välkänd under åren efter bonusens införande.

2.7.2.7 Egeninitierat projekt: Essays in Swedish family policy (Avhandling 2022:2)

Avhandlingen innehåller tre uppsatser, varav den andra uppsatsen har givits ut som IFAU working paper 2022:2 och IFAU rapport 2022:2. Den

första uppsatsen i avhandlingen handlar om i vilken utsträckning uttaget av föräldradagar i föräldraförsäkringen har spridningseffekter på arbetsplatser, och den tredje uppsatsen i avhandlingen beskriver hur antagningsmöjligheterna till förskolan påverkar hur familjer agerar och barnens ålder vid start av förskolan.

3 Informationsspridning

Tabell 8 Indikatorer på IFAU:s informationsspridning

	2022	2021	2020
Nedladdade pdf:er – working paper, rapporter och avhandlingar från IFAU:s webbplats	120 910	132 852	133 927
Sidvisningar på IFAU:s svenska webbplats	206 831	(331 200)	453 275
Sidvisningar på IFAU:s engelska webbplats	14 973	(23 573)	35 960
Nedladdningar av working papers på Repec	908	1042	1348
Sociala medier, antal följare			
Twitter	2 250	2 182	2 103
LinkedIn	1 653	1 495	1 152
Konferenser, workshops, seminarier och kurser			
Seminarier i IFAU:s regi	32	33	36
Konferenser och workshops i IFAU:s regi	3	3	2
Kurser i IFAU:s regi	1	0	0
Gästforskare vid IFAU	3	0	4
Presentationer av IFAU-anställda vid konferenser, workshops och seminarier i <i>andras regi</i>	129	101	124
Expertutlåtanden			
Remissvar	12	29	28
Deltagande i grupper, antal tillfällen	88	126	156
Deltagande i Vetenskapsrådets <i>Expertsvar</i>	17	14	15
Massmedia			
Notiser i massmedia	819	1 109	630

Not: Antalet nedladdade pdf:er 2021 bygger på en skattning baserad på det genomsnittliga antalet nerladdningar per månad under de fem första månaderna av 2021. Antalet sidvisningar 2021 visas inom parentes då det skedde en förändring i statistikinsamling.

Av IFAU:s instruktion framgår att IFAU ska sprida information om resultaten av institutets utvärderingar och studier till andra myndigheter och intressenter. Uppgiften är en integrerad del av IFAU:s verksamhet, vilket innebär att informationsspridningens kostnader utgör en del av redovisningen i kapitel 1 och 2 ovan.

IFAU arbetar med att sprida rapporter och working paper samt publicera vetenskapliga artiklar; delta i vetenskapliga konferenser, workshops och seminarier (på IFAU och vid andra institutioner); skapa internationella nätverk via utländska gästforskare; genomföra kurser för forskare och andra intressenter; delta i expertorgan, kommittéer, referensgrupper

etc.; svara på remisser; delta i konferenser och seminarier för en bredare publik; författa populärvetenskapliga artiklar; presentera korta sammanfattningar av de populärvetenskapliga artiklarna till bland annat pressen; stå till förfogande för att svara på frågor som kan belysas av IFAU:s forskning; ha en väl fungerande webbplats och att nyttja sociala medier. I Tabell 8 sammanfattas våra spridningsmått.

3.1 Spridning av publikationer via nyhetsbrev, webbplats och sociala kanaler

Av kapitel 2 ovan framgår att IFAU under 2022 gav ut 22 working papers, 18 rapporter och 5 avhandlingar. Webbplatsen ifau.se är den centrala delen i IFAU:s forskningskommunikation. I samband med att en rapport eller ett working paper släpps skickas ett e-postmeddelande till våra drygt 2 000 prenumeranter. Samtidigt lägger vi upp information om den nya forskningen på Twitter och LinkedIn. I båda fallen leder hänvisningar till IFAU:s webbplats där besökaren kan hitta alla publikationer och läsa mer om vår forskning. Dessutom har vi flera vällästa forsknings-sammanfattningar, där sidan *forskning om kvinnor och män på arbetsmarknaden* är den mest lästa.

Våra svenska rapporter trycks och skickas per post till drygt 100 mottagare. Under 2021 och 2022 har vi även för vissa rapporter publicerat en kompletterande *Rapporten i korthet* som summerar en rapport på två sidor. Den läggs dels som en pdf på webbplatsen, dels trycks den och skickas ut tillsammans med den tryckta rapporten. Den återkoppling vi fått visar att detta skapar ytterligare intresse och gör att fler kan ta till sig essensen av IFAU:s forskning på kort tid.

Under 2022 har working paper, rapporter och avhandlingar laddats ner som pdf:er från ifau.se cirka 121 000 gånger. De rapporter som laddades ner mest under året handlade om coronapandemin, svensk utbildningspolitik samt skattesystemet.

Antalet pdf-nedladdningar har gått ner jämfört med 2021 (130 000) och 2020 (134 000), men statistiken är jämförbar med åren dessförinnan. Antalet nedladdade pdf:er 2017–2019 uppgick i genomsnitt 124 000. År 2020 och 2021 var alltså antalet nedladdningar ovanligt högt, bland annat var IFAU:s rapporter om coronapandemin vällästa.

Våra working paper har laddats ner ytterligare cirka 900 gånger från den internationella nationalekonomiska forskningsplattformen Repec. Det är en liten nedgång jämfört med åren före.

Varje gång en webbsida besöks registreras en sidvisning, givet att besökaren godkänner registreringen. Antalet sidvisningar var år 2022 cirka 222 000 (207 000+15 000), vilket var en minskning jämfört med föregående år. Minskningen beror framför allt på ett nytt sätt att registrera den här webbstatistiken. Tidigare år räknades nedladdningar av ett pdf-dokument både som en pdf-laddning och en sidladdning. Det görs inte

längre.¹⁹ Förändringen i sättet att mäta leder till att de senaste årens statistik inte är möjlig att jämföra bakåt i tiden. Vidare mäts webbstatistiken med så kallade kakor. Under 2022 har det blivit lättare för besökarna att avböja statistikkakor på ifau.se, vilket (troligen) bidrar till att vi ser en minskning i det uppmätta antalet visade sidor.

3.2 Konferenser, workshops, seminarier och kurser

Samarbetet med det övriga forskarsamhället är viktigt. Under 2022 har IFAU hållit i 32 seminarier och haft 3 konferenser och workshops i egen regi, samt en kurs i ekonometri med en inbjuden forskare, vilket är i paritet med tidigare år.

Gästforskare är ett viktigt och uppskattat inslag i institutets verksamhet. Besöken är en förutsättning för att IFAU:s forskare, utredare och doktorander ska kunna tillägna sig de senaste metoderna och resultaten inom institutets verksamhetsområden. Sedan coronarestrektionerna släpptes i början av 2022 har tre gästforskare besökt institutet under en vecka eller mer.

Att IFAU-anställda presenterar IFAU:s forskning och verksamhet externt, i andras regi, är också en väsentlig del av informations-spridningen. Det kan röra sig om presentationer i samband med deltagande i konferenser och workshops eller att IFAU-forskare presenterar sina resultat vid seminarier på andra forskningsinstitutioner. Det kan också vara föredragningar på departement, myndigheter och intresseorganisationer, deltagande i publika debatter och utfrågningar etc. IFAU-anställda har presenterat sin forskning vid 129 tillfällen, lite mer än år 2021 (101) och vid ungefär lika många tillfällen som 2020 (124).

3.3 Expertutlåtanden

IFAU-anställda är experter i flera olika sammanhang. Ett sätt på vilket regeringen och andra myndigheter drar nytta av den kunskap som finns vid IFAU är genom att anlita institutet som remissinstans. Antalet remissvar i Tabell 8 avser remisser som har besvarats utförligt, inte antalet inkomna remissförfrågningar. Antalet (utförligt) besvarade remisser beror inte bara på storleken på inflödet utan också på om det rör sig om remisser där IFAU bedömer sig ha nödvändig expertis och ser en möjlighet att bidra med relevant kunskap. Under 2022 har vi ombetts att besvara 26 remisser varav vi svarat på 12 på ett mer utförligt sätt. Antalet remissvar är en minskning från mycket höga nivåer år 2021 (29) och 2020 (28). En tillbakablick visar att IFAU valåret 2018 svarade på 13 remisser och 2019 besvarades 16 remisser. Det är alltså 2020 och 2021 som sticker ut med höga nivåer.

---

¹⁹ Om pdf:erna läggs till sidvisningarna (222 000+121 000) blir summan 343 000, vilket ungefär motsvarar det uppskattade värdet för år 2021.

Det rapporterade deltagandet som sakkunniga i expertorgan, kommittéer, referensgrupper etc. har gått ner under 2022 (88), även det från höga nivåer 2021 (126) och 2020 (156). En lite längre tidsaxel ger att IFAU:s medverkan som sakkunniga är på samma nivå som 2017–2019, med ett genomsnitt på 91.

Vi har besvarat ungefär lika många frågor i Vetenskapsrådets journalisttjänst Expertsvar som tidigare år. Antalet besvarade frågor är beroende av vilka frågor som journalisterna ställer på den här plattformen.

3.4 Massmedia och sociala media

Massmedia spelar en roll för spridningen av IFAU:s forskningsresultat till en bredare allmänhet. Antalet massmedienotiser varierar mellan åren. Antalet notiser år 2022 (819) minskade jämfört med 2021 (1 109), ett år då flera medier skrev om vår coronaforskning. Under 2017–2019 var medelvärdet för massmedienotiser 730.

IFAU finns med egna konton på Twitter och LinkedIn. Vi har från och med i år valt att redovisa antalet följare. Antalet följare har ökat något, vilket är positivt då det är ett bra sätt att nå ut med såväl ny som äldre forskning. Det mått vi tidigare använt oss av för sociala medier ”antal omnämnananden” har även det ökat något.

3.5 Sammanfattning

Under 2022 har antalet sammanhang där IFAU:s kompetens eller kunskap efterfrågas av andra – exempelvis antal besvarade remisser, deltagande i externa grupper och massmedienotiser – gått ner. När vi drar tidslinjen lite längre bakåt ser vi att resultaten i de här tre fallen är på 2017–2019 års nivåer, vilket indikerar att det är åren 2020 och 2021 som avvikit.

Minskningen av antalet sidvisningar på webbplatsen ifau.se har gått ner rejält men minskningen är delvis ett resultat av förändrade mätmetoder.

Antalet nedladdade pdf:er har minskat något jämfört med 2020 och 2021, men är i nivå med medelvärdet för perioden 2017–2017. Med 121 000 pdf-nedladdningar – 332 per dag – bedömer vi att våra publikationer är vällästa.

På de områden IFAU på egen hand lättare kan påverka utfallet – externa presentationer, gästforskare, samt konferenser, kurser och seminarier i egen regi – ligger indikatorerna på informationsspridning på ungefär samma nivå som tidigare.

Den sammantagna bilden är att 2020 och 2021 har varit två speciella år, och att 2022 på flera sätt är ett mer av ett normalår.

4 Kompetensförsörjning

I kapitel fyra beskrivs myndighetens kompetensförsörjning ur flera olika perspektiv. Inledningsvis beskrivs, i avsnitt 4.1, personalsammansättningen och hur den förändrats under året. Vid ett forskningsinstitut som IFAU är medarbetarnas kompetens och akademiska kvalifikationer avgörande för verksamhetens resultat. Detta beskrivs i avsnitt 4.2. Goda möjligheter till kontinuerlig kompetensutveckling är centrala för att IFAU ska vara en attraktiv arbetsgivare, dels i förhållandet till befintlig personal, dels för att attrahera nya medarbetare. Insatser rörande kompetensutveckling beskrivs i avsnitt 4.3. Vidare redovisas i avsnitt 4.4 och 4.5 sjukfrånvaron under året respektive de aktiviteter som genomförs i syfte att minska och förebygga ohälsa. Avslutningsvis redovisas hur myndigheten efter pandemin utformat arbetsformer och fysisk arbetsmiljö.

4.1 Medarbetare

Under 2022 har åtta personer börjat på IFAU, fem inom kärnverksamheten och tre inom stödverksamheten. För stödverksamheten har det handlat om återrekrytering till vakanser samt förberedelse för en pensionsavgång vid årsskiftet 2022/2023. Utöver detta har IFAU under tre månader haft en praktikant från ”Korta Vägen”²⁰ som förstärkt administrationen. Under året har fem personer slutat, fyra inom kärnverksamheten och en inom stödverksamheten.

Av Tabell 9 framgår att personalstyrkan vid IFAU uppgick till i genomsnitt 40 årsarbetskrafter (ÅAK) under 2022. Det är en ökning med tre ÅAK jämfört med 2021 och en marginell ökning jämfört med 2020. Fluktuationer mellan åren beror på flera olika faktorer, till exempel när under ett kalenderår personalavgångar respektive nyanställningar äger rum. Föräldraledigheter, tjänstledigheter och eventuella långtidssjukskrivningar påverkar också utfallet. Förändringar av detta slag har i regel marginell påverkan på verksamhetens resultat. Könsfördelningen har i princip uppgått till 50/50 under perioden 2020–2022. Könsaspekten beaktas vid alla nyrekryteringar, men är bara avgörande om de sökande är lika kvalificerade ur andra aspekter.

---

²⁰ ”Korta vägen” är ett program som syftar till att ge utlandsfödda akademiker möjlighet till arbetspraktik.

Tabell 9 Antal årsarbetskrafter, fördelade på kön

	2022	2021	2020
Antal årsarbetskrafter:			
Kvinnor	19	18	19
Män	21	19	20
Summa	40	37	39

Not: Antal årsarbetskrafter enligt denna tabell är något högre (för 2022 1,64 ÅAK högre) än det antal som Arbetsgivarverket (AGV) redovisar. Skälet är att även forskarstipendiater inkluderas i statistiken i Tabell 9. För att erhålla stipendierna måste stipendiaterna ta tjänstledigt från IFAU, vilket medför att de inte innefattas i AGV:s uppgifter. De aktuella forskarna verkar dock på institutet och bidrar till verksamheten på samma villkor som övriga forskare.

Utvecklingen av antalet årsarbetskrafter per kompetenskategori och kön redovisas i Tabell 10. Under 2022 har personalstyrkan ökat med 3,2 årsarbetskrafter jämfört med 2021. Ökningen har skett inom kärnverksamheten. Antalet ÅAK inom gruppen forskare har även ökat till följd av färre tjänstledigheter och minskad sjukfrånvaro. Utöver detta har gruppen utredare ökat i numerär, eftersom doktorander och forskningsassistenter räknas till den kategorin.

Tabell 10 Fördelning av årsarbeten på kompetenskategori och kön

Kategori	2022			2021			2020		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Ledning	1,1	1,3	2,4	1,2	1,8	3,0	1,4	1,5	2,9
Forskare	7,9	12,7	20,6	7,0	11,7	18,7	6,3	12,5	18,8
Utredare	5,6	5,4	11,0	5,7	3,6	9,3	6,3	4,9	11,2
Stödkompetens	4,5	1,4	5,9	4,4	1,3	5,7	4,5	1,5	6,0
Summa	19,1	20,8	39,9	18,3	18,4	36,7	18,5	20,4	38,9

Not: Antal årsarbetskrafter enligt denna tabell är något högre (för 2022 1,64 ÅAK högre) än det antal som Arbetsgivarverket (AGV) redovisar. Skälet är att även forskarstipendiater inkluderas i statistiken i Tabell 10. För att erhålla stipendierna måste stipendiaterna ta tjänstledigt från IFAU, vilket medför att de inte innefattas i AGV:s uppgifter. De aktuella forskarna verkar dock på institutet och bidrar till verksamheten på samma villkor som övriga forskare.

Av Tabell 11 framgår att antalet ÅAK i ålderskategorin *29 år eller yngre* har ökat. Detta speglar IFAU:s ökade satsning på doktorander, vilken beskrivs i avsnitt 1.2. I denna grupp återfinns även en forskningsassistent som har en tidsbegränsad anställning. Årets övriga nyrekryteringar och avgångar är jämnt fördelade över ålderskategorierna *30–49 år* samt *50 år eller äldre*. Ökningen i kategorin *50 år eller äldre* beror på att flera medarbetare fyllt 50 under året. Medelåldern för 2022 är 46 år, jämfört med 48 år 2021. Nedgången beror på pensionsavgångar samt det ökade antalet anställda under 30 år.

Tabell 11 Personalens åldersfördelning

Kategori	2022	2021	2020
29 år eller yngre	4	1	3
30 - 49 år	33	34	38
50 år eller äldre	16	12	15

4.2 Personalens akademiska kvalifikationer

Personalens akademiska meritering bidrar positivt till IFAU:s möjligheter att fullgöra sina uppgifter. De direkta effekterna består i att institutets forskare kan genomföra (ännu) mer kvalificerade analyser. De indirekta effekterna består i att det för externa forskare blir (ännu) mer attraktivt att samarbeta med IFAU-forskare och att institutets möjligheter att attrahera extern finansiering i form av forskningsanslag och ersättning för uppdragsforskning blir (ännu) större. Att institutets forskarnätverk expanderar har en positiv inverkan på institutets forskning, i både kvalitativa och kvantitativa termer. De förbättrade möjligheterna till extern finansiering ökar också IFAU:s trovärdighet och oberoende.

Att IFAU har doktorander bidrar positivt både till IFAU:s forskning och till medarbetarnas möjligheter till akademisk meritering, och sedan 2021 satsar IFAU aktivt för att öka antalet doktorander. Satsningen innebär att IFAU årligen finansierar en doktorand vid forskarutbildningen i nationalekonomi vid Uppsala universitet. Doktoranden, som är anställd på IFAU, genomför det inledande läsåret, som består av forskningsförberedande kurser, på nationalekonomiska institutionen. Från och med år två bedriver doktoranden sin forskning på plats på IFAU under handledning av IFAU-forskare. Huvudregeln är att doktoranden då också ska finansieras av externa forskningsbidrag.

Av Tabell 12 framgår att antalet ÅAK med doktorsexamen ökade något 2022 jämfört med 2021 respektive 2020. Ökningen under 2022 beror på nyrekrytering av en manlig forskare samt förändringar i tjänstledigheter och sjukfrånvaro.²¹ Även antalet ÅAK med docent- eller professorskompetens ökade marginellt 2022 jämfört med 2021 men var trots detta något lägre 2020.²²

Vad gäller könsfördelning (i termer av ÅAK) bland de medarbetare som har docent- eller professorskompetens framgår det av Tabell 12 att andelen kvinnor uppgick till 37 procent år 2022, 39 procent år 2021 och 35 procent år 2020.

²¹ En kvinnlig doktorand som disputerade under år 2022 har lämnat IFAU och ingår inte i statistiken ovan.

²² Skillnaderna mellan de olika åren beror på variation i arbetsomfattning till följd av tjänstledigheter alternativt sjukfrånvaro.

Tabell 12 Akademisk meritering, fördelad på årsarbeten och kön.

Akademisk nivå	2022			2021			2020		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Doktorsexamen	4,8	5,1	9,9	4,1	4,2	8,3	3,6	3,7	7,3
Docentkompetens	4,0	4,4	8,4	3,9	3,4	7,3	3,8	4,6	8,4
Professorskompetens	1,2	4,3	5,5	1,2	4,7	5,9	1,2	4,5	5,7
Summa	10,0	13,8	23,8	9,2	12,3	21,5	8,6	12,8	21,4

Not: Att antalet årsarbetskrafter är större än antalet årsarbetskrafter forskare (20,6) enligt Tabell 10 beror på att vissa av forskarna (3) ingår i IFAU:s ledning samt att två av utredarna har doktorsexamen.

4.3 Kompetensutveckling

Nationella och internationella konferenser där forskning presenteras och diskuteras är centrala för medarbetarnas utveckling och IFAU:s resultat. Att möjligheterna till internationella samarbeten och kunskapsutbyten samt besök av gästforskare åter är möjliga efter pandemin har också en avgörande betydelse för medarbetarnas kompetensutveckling och verksamhetens resultat. Under året har även en handfull lunchseminarier genomförts med såväl interna som externa seminariehållare. Andra exempel på kompetensutvecklingsinsatser är satsningen på mentorskap, som sjuöskattes hösten 2020. Den administrativa personalen genomförde under en planeringsdag en workshop på temat effektivitet och struktur.

4.4 Sjukfrånvaro

Av Tabell 13 framgår att sjukfrånvaron minskade avsevärt under 2022. Ökningen under 2021 respektive minskningen under 2022 är relaterad till en individ.²³

Tabell 13 Sjukfrånvaro, totalt och för undergrupper

	2022	2021	2020
Total sjukfrånvaro, % av tillgänglig arbetstid	2,23	3,0	1,3
Andel långtidsfrånvaro (minst 60 dagar), i %	35,05	76,4	0,0
Kvinnors sjukfrånvaro, % av tillgänglig arbetstid	1,60	0,8	1,2
Mäns sjukfrånvaro, % av tillgänglig arbetstid	2,46	5,3	1,4
Sjukfrånvaro i gruppen 30–49 år, % av tillgänglig arbetstid	1,73	1,7	1,5
Sjukfrånvaro i gruppen 50 år eller äldre, % av tillgänglig arbetstid	4,46	7,2	0,9

Not: Sjukfrånvaron bland de som är 29 år eller yngre redovisas inte på grund av att t handlar om färre än tio personer.

²³ Individuella variationer får ett stort genomslag i en så liten verksamhet som IFAU.

4.5 Åtgärder för att minska och förebygga ohälsa

Åtgärder för att minska och förhindra ohälsa innefattar utredande, förebyggande och aktiva åtgärder. Insatserna syftar till att främja såväl fysisk som psykosocial arbetsmiljö.

Bland utredande åtgärder kan nämnas en hälsoundersökning, som genomförs vartannat år (senast maj-juni 2022). Därutöver genomförs medarbetarsamtal årligen och personaldagar vartannat år. Den psykosociala arbetsmiljön analyseras med hjälp av en personalenkät, som även innefattar fysiska aspekter på IFAU som arbetsplats. Enkäten, som även används som ett verktyg för att upptäcka eventuell diskriminering, genomfördes i februari 2022. Den administreras av en extern aktör, Quicksearch, vilket ger goda möjligheter till direkta jämförelser med likartade arbetsplatser, som exempelvis Uppsala universitet.

När det gäller den fysiska arbetsmiljön kan nämnas att ergonomi-genomgångar sker årligen (senast mars 2022) eller på förekommen anledning, för att fastställa behov av särskild arbetsutrustning som höj- och sänkbara skrivbord, terminalglasögon, speciella tangentbord för dem som riskerar att drabbas av musarm osv. Även skyddsronnd utförs årligen (senast december 2022).

Det förebyggande arbetet förutsätter en kontinuerlig uppmärksamhet avseende brister i arbetsmiljön eller upprepad korttidsfrånvaro. Vid behov tas kontakt med företagshälsovården för konsultation och stödåtgärder även i frånvaro av sjukskrivning. Vidare erbjuder IFAU ett årligt friskvårdsbidrag på 2 500 kr per anställd, möjlighet till en timmes friskvård per vecka samt tillgång till universitetets gym i närheten av IFAU. Personalen har också tillgång till subventionerad massage under arbetstid. Genom brandövningar och utbildningar i hjärt- och lungräddning (HLR) som genomförs vartannat år, arbetar IFAU även för en god beredskap vid akuta situationer som kan uppstå på arbetsplatsen.

IFAU strävar efter att aktivt undersöka och analysera arbetsförhållanden för att upptäcka och åtgärda diskrimineringsrisker och säkerställa att IFAU är en arbetsplats fri från diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling. Lönekartläggning och analys av anställningsvillkor genomförs varje år i enlighet med lagstiftningens krav. Myndigheten beaktar bland annat sammansättningen av olika personalkategorier, rutiner vid rekrytering och befordran, samt möjligheten till kompetensutveckling och till att förena arbete med föräldraskap.

Ett systematiskt arbete för att fortsätta att utveckla arbetsmiljön i positiv riktning bedrivs i samråd med myndighetens arbetsmiljögrupp. Gruppen innehåller representanter från olika personalkategorier samt skyddsombud och fackliga representanter, vilket avser att främja samverkan mellan arbetsgivaren och medarbetarna.

4.6 Åtgärder under och efter coronapandemin

Under perioden mars 2020 till mars 2022 genomförde generaldirektören och myndighetens arbetsmiljögrupp veckovisa riskbedömningar samt uppdaterade handlingsplaner baserat på rådande rekommendationer från regeringen och Folkhälsomyndigheten. När regeringens riktlinjer att anställda på de statliga myndigheterna skulle arbeta hemifrån upphörde att gälla den 14 februari 2022 återgick IFAU:s verksamhet till att i huvudsak utföras på plats på IFAU. I likhet med många andra verksamheter har möjligheterna till distansarbete ökat på IFAU efter pandemin, och interna riktlinjer och överenskommelser som reglerar detta har upprättats. I syfte att underlätta distansarbete har IFAU investerat i nya mötesrum utrustade för hybridmötesformer, och medarbetarnas hemarbetsmiljö undersöks med hjälp av en skyddsronsenkät i samband med den reguljära skyddsronden.

5 Finansiell redovisning

5.1 Resultaträkning

(tkr)	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	37 410	36 857
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	29	314
Intäkter av bidrag	3	11 792	10 021
Finansiella intäkter	4	169	0
Summa		49 400	47 192
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-41 524	-39 949
Kostnader för lokaler		-2 234	-2 114
Övriga driftkostnader	6	-5 446	-4 998
Finansiella kostnader	7	-7	0
Avskrivningar och nedskrivningar		-189	-130
Summa		-49 400	-47 192
Verksamhetsutfall		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		5 652	5 847
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		2 318	1 472
Lämnade bidrag	8	-7 970	-7 319
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

5.2 Balansräkning

(tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	9	90	136
Summa		90	136
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10	0	0
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	11	728	264
Summa		728	264
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	12	99	76
Summa		99	76
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	13	702	593
Upplupna bidragsintäkter	14	452	112
Övriga upplupna intäkter	15	0	314
Summa		1 154	1 019
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	16	-760	-724
Summa		-760	-724
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	17	20 473	21 655
Summa		20 473	21 655
SUMMA TILLGÅNGAR		21 783	22 427

Forts. Balansräkning

(tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Avsättningar			
Övriga avsättningar	18	679	602
Summa		679	602
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	19	818	401
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	20	1 042	1 639
Leverantörsskulder		192	232
Övriga kortfristiga skulder	21	640	699
Summa		2 691	2 971
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	22	2 928	3 982
Oförbrukade bidrag	23	15 485	14 872
Summa		18 413	18 854
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		21 783	22 427

5.3 Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ing. överförings- belopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Totalt disponi- belt belopp	Ut- gifter	Utgående överförings- belopp
Uo 14 1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (Ramanslag)*						
ap.1 IFAU förvaltningskostnader (ram)	24	1 084	37 099	38 183	-37 519	664
ap.2 Finansieringsbidrag (ram)	25	19	3 000	3 019	-2 928	91
ap.3 Finansieringsbidrag, effekter av utbildning (ram)	26	17	3 000	3 017	-2 947	69
Summa		1 120	43 099	44 219	-43 393	825

5.4 Finansiella villkor i anslagsredovisningen

Anslag (tkr)	Finansiellt villkor	Utfall
Uo 14 1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (Ramanslag)		
ap.2 Finansieringsbidrag (ram)		
Administrativa kostnader förknippade med fördelning av bidraget, högst	200	200
ap.3 Finansieringsbidrag, effekter av utbildning (ram)		
Administrativa kostnader förknippade med fördelning av bidraget, högst	200	200

5.5 Redovisning av beställningsbemyndigande i årsredovisningen

Anslag/ Anslagsbenämning (tkr)	Not	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år	
					2023	2024
Uo 14 1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (Ramanslag)						
ap.2 Finansieringsbidrag (ram)	27	4 500	3 101	3 474	2 885	589
ap.3 Finansieringsbidrag, effekter av utbildning (ram)	28	4 500	3 429	3 037	2 761	276
Summa		9 000	6 530	6 511	5 646	865

5.6 Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

5.6.1 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Institutets för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar IFAU brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande ett halvt prisbasbelopp bokförts som periodavgränsningsposter. Prisbasbeloppet uppgår till 48,3 tkr för år 2022.

Kostnadsnärlig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr. o. m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2021, 396 tkr, har år 2022 minskat med 331 tkr.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet och för egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar är 100 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år. Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

---

5 år Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter

3 år Datorer och kringutrustning

5 år Maskiner och andra tekniska anläggningar
Övriga kontorsmaskiner

10 år Inredningsinventarier

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till beräknad nyttjandeperiod.

Nuvarande hyreskontrakt löper till och med 2026-06-30.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare

Ersättning i tkr

Maria Hemström Hemmingsson, generaldirektör

1 263 tkr

Inga förmåner har utgått till generaldirektören under året.

Vetenskapligt råd

Rådet arbetar framförallt med beviljandet av forskningsbidrag.

Arvode ledamöter i Vetenskapliga rådet

2022 års arvode inkluderar, för flera rådsmedlemmar, retroaktiva utbetalningar avseende arvode för arbete i vetenskapliga rådet under 2021. Arvodetsbeloppet för rådets medlemmar justerades (enl Förordning om ändring i förordningen (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m.) till 1900kr per möte (dessförinnan 1500 kr). Detta påpekades av Riksrevisionen i ÅR 2021 och korrigerades genom dessa retroaktiva utbetalningar under 2022.

Namn, funktion i rådet	Ersättning (tkr) IFAU	Andra råds- och styrelseuppdrag
Maria Stanfors, ordförande	22	Rådet för Infrastruktur RFI Vetenskapsrådet Insamlingsstiftelsen för ekonomisk forskning Stiftelsen för främjande av ekonomisk forskning Lunds universitet ARC Aging research center vid KI Jämställdmyndighetens vetenskapliga råd
Catharina Calleman, ledamot	0,4	Inga andra uppdrag (avser den retroaktiva korrigeringen av arvodesbeloppen 2021)
Christofer Edling, ledamot	4,6	Riksbankens jubileumsfond, styrelseledamot Institutet för analytisk sociologi, Linköpings universitet, styrelseordförande LU-holding, styrelseledamot Kumpel AB, styrelseledamot
Tomas Korpi, ledamot	4,6	Medlem i Riksrevisionens vetenskapliga råd
Mikael Lindahl, ledamot	4,6	Inga andra uppdrag
Karl-Oskar Lindgren, ledamot	3,8	Uppsala Center for Labor Studies (UCLS), styrelseledamot
Pernilla Nilsson, ledamot	1,9	Skolforskningsnämnden, ledamot Skolverkets insynsråd, ledamot
Ninni Wahlström, ledamot	10,6	Ledamot i Skolforskningsinstitutets vetenskapliga råd (6000 kr avser annat uppdrag: refereearvode i samband med extern granskning av två rapporter)
Gulay Özcan, ledamot	3,8	Inga andra uppdrag

Den retroaktiva korrigeringen av arvodesbeloppen avseende 2021 (se ovan) medför därmed även utbetalningar under 2022 till nedanstående före detta rådsmedlemmar.

Namn	Ersättning (tkr) IFAU (avser 2021)	Andra råds- och styrelseuppdrag (Uppgifter om uppdrag hämtade från Årsredovisning 2021)
Monika Rosén	0,8	The Technical Advisory Group IEA Utbildningsvetenskapliga kommittén Vetenskapsrådet
Annika Sundén	0,8	Ledamot Delegationen för migrationsstudier Vice ordförande Statens tjänstepensionsverks styrelse
Torsten Svensson	0,4	Professorskollegiet vid statsvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet

Ersättningen för ordförande är 22 tkr per år, övriga ledamöter får arvode (1,9 tkr per möte) samt reseersättning. Ingen av vetenskapliga rådets medlemmar har avtalade framtida åtaganden eller andra förmåner.

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se avsnitt 4.4 resultatredovisningen. I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2022	2021
Totalt	2,23	2,99
Andel 60 dagar eller mer	35,05	76,38
Kvinnor	1,60	0,77
Män	2,46	5,29
Anställda - 29 år	-	-
Anställda 30 år - 49 år	1,73	1,74
Anställda 50 år -	4,46	7,15

Sjukfrånvaro för gruppen -29 år lämnas inte eftersom antalet anställda i gruppen är under tio personer.

5.7 Noter

Resultaträkning (tkr)

Not 1	Intäkter av anslag	2022	2021
	Intäkter av anslag	37 410	36 857
	<i>Varav anslag Uo 14 1:8 ap.1</i>	37 410	36 857
	Summa	37 410	36 857
	Utgifter i anslagsredovisningen	-43 393	-42 704
	Saldo	-5 983	-5 847
	Saldot består av minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.	331	0
	Anslag Uo 14 1:8 ap.1 IFAU Förvaltningskostnader (ram). Redovisning i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag.	177	192
	Anslag Uo 14 1:8 ap.2 Finansieringsbidrag (ram). Redovisning i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag.	2 728	2 871
	Anslag Uo 14 1:8 ap.3 Finansieringsbidrag, effekter av utbildning (ram). Redovisning i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag.	2 747	2 784
	Summa	5 983	5 847
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2022	2021
	Intäkter av uppdragsverksamhet	16	314
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	13	0
	Summa	29	314
Not 3	Intäkter av bidrag	2022	2021
	Bidrag från statliga myndigheter	10 789	9 186
	Bidrag från övriga	1 003	835
	Summa	11 792	10 021

Forts Resultaträkning (tkr)

Not 4 Finansiella intäkter	2022	2021
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	168	0
Övriga ränteintäkter	0	0
Övriga finansiella intäkter	0	0
Summa	169	0

Räntesatsen för räntekonto hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 tom 2022-05-02 varit noll. Resterande del av året har ränta beräknats på räntekontot.

Not 5 Kostnader för personal	2022	2021
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	25 421	24 299
<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	153	172
Sociala avgifter	15 333	15 267
Övriga kostnader för personal	770	383
Summa	41 524	39 949

Not 6 Övriga driftkostnader	2022	2021
Reparationer och underhåll	20	7
Offentlighetsrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	13	32
Resor, representation, information	653	65
Köp av varor	834	723
Köp av tjänster	3 927	4 170
Summa	5 446	4 998

Not 7 Finansiella kostnader	2022	2021
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	7	0
Summa	7	0

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 tom 2022-05-02 varit noll. Resterande del av året har ränta beräknats.

Forts Resultaträkning (tkr)

Not 8 Lämnade bidrag	2022	2021
Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	8 373	6 878
Lämnade bidrag till övriga, m.m.*	-403	441
Summa	7 970	7 319

*minskningen beror på att ej förbrukade finansieringsbidrag återbetalats till IFAU

Balansräkning

Not 9 Balanserade utgifter för utveckling	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	848	1 233
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-385
Summa anskaffningsvärde	848	848
Ingående ackumulerade avskrivningar	-711	-1 050
Årets avskrivningar	-47	-47
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	385
Summa ackumulerade avskrivningar	-758	-711
Utgående bokfört värde	90	136

Not 10 Förbättringsutgifter på annans fastighet	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 700	1 700
Summa anskaffningsvärde	1 700	1 700
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 700	-1 700
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 700	-1 700
Utgående bokfört värde	0	0

Forts. Balansräkning

Not 11 Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 587	1 771
Årets anskaffningar*	606	111
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-166	-295
Summa anskaffningsvärde	2 027	1 587
Ingående ackumulerade avskrivningar*	-1 323	-1 534
Årets avskrivningar	-142	-84
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	166	295
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 299	-1 323
Utgående bokfört värde	728	264
*Jämförelsetalen för 2021 har ändrats maa summeringsfel. Utgående bokfört värde är oförändrat.		
Not 12 Fordringar hos andra myndigheter	2022-12-31	2021-12-31
Fordran ingående mervärdesskatt	99	76
Summa	99	76
Not 13 Förutbetalda kostnader	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	520	469
Övriga förutbetalda kostnader	181	124
Summa	702	593
Not 14 Upplupna bidragsintäkter	2022-12-31	2021-12-31
Inomstatliga	3	0
Utomstatliga	450	112
Summa	452	112
Avser upplupna bidragsintäkter från forskningsfinansiärer		

Forts. Balansräkning

Not 15	Övriga upplupna intäkter	2022-12-31	2021-12-31
	Upplupna avgiftsintäkter inomstatliga	0	314
	Summa	0	314
	Föregående årets fordran avsåg ett forskningsuppdrag för Vetenskapsrådet, som nu är avslutat		
Not 16	Avräkning med statsverket	2022-12-31	2021-12-31
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-1 120	-1 096
	Redovisat mot anslag	43 393	42 704
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-43 099	-42 727
	Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-825	-1 120
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans	396	396
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-331	0
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	65	396
	Summa Avräkning med statsverket	-760	-724
Not 17	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	20 473	21 655
	Summa	20 473	21 655
	Beviljad kredit enligt regleringsbrev	2 000	2 000
	Maximalt utnyttjad kredit	0	0

Forts. Balansräkning

Not 18	Övriga avsättningar	2022-12-31	2021-12-31
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	602	530
	Årets förändring	76	72
	Utgående balans	679	602
	Inga omställningsmedel planeras att användas under år 2023		
Not 19	Lån i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	401	422
	Under året nyupptagna lån	606	109
	Årets amorteringar	-189	-130
	Utgående balans	818	401
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	2 000	3 000
Not 20	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2022-12-31	2021-12-31
	Arbetsgivaravgifter	682	659
	Leverantörsskulder andra myndigheter	360	980
	Summa	1 042	1 639
Not 21	Övriga kortfristiga skulder	2022-12-31	2021-12-31
	Personalens källskatt	640	696
	Övrigt	0	3
	Summa	640	699

Forts. Balansräkning

Not 22	Upplupna kostnader	2022-12-31	2021-12-31
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	2 380	2 771
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	263	69
	Övriga upplupna kostnader*	285	1 142
	Summa	2 928	3 982

*Minskningen är hänförlig till upplupna kostnader lämnade bidrag

Not 23	Oförbrukade bidrag	2022-12-31	2021-12-31
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	14 182	14 872
	Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	1 303	0
	Summa	15 485	14 872
	<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i>		
	inom tre månader	3 093	2 940
	mer än tre månader till ett år	10 089	8 554
	mer än ett år till tre år	1 000	3 378
	Summa	14 182	14 872

Anslagsredovisning

Not 24 Uo 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (Ramanslag)

ap.1 IFAU förvaltningskostnader

Enligt regleringsbrevet disponerar IFAU en anslagskredit på 1 112 tkr. Under 2022 har anslagskrediten inte nyttjats.

IFAU får disponera hela det ingående överföringsbeloppet om 1 084 tkr då detta understiger 3% av föregående års tilldelning 36 727 tkr enligt regleringsbrevet.

Anslaget är räntebärande.

Not 25 Uo 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (Ramanslag)

ap.2 Finansieringsbidrag

Anslagsbeloppet får användas för att stödja externa studier av arbetsmarknadseffekter av åtgärder inom arbetsmarknadspolitiken samt studier av arbetsmarknadens funktionssätt. Högst 200 tkr får användas för administrativa kostnader som är förknippade med fördelningen av bidraget. Under räkenskapsåret har 200 tkr använts för administrativa kostnader

Enligt regleringsbrevet disponerar IFAU en anslagskredit på 90 tkr. Under 2022 har anslagskrediten inte nyttjats.

IFAU får disponera hela det ingående överföringsbeloppet om 19 tkr då detta understiger 3% av föregående års tilldelning 3 000 tkr enligt regleringsbrevet.

Anslaget är räntebärande.

Not 26 Uo 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (Ramanslag)

ap.3 Finansieringsbidrag, effekter av utbildning

Anslagsbeloppet får användas för att stödja externa studier av arbetsmarknadseffekter av åtgärder inom utbildningsväsendet. Högst 200 tkr får användas för administrativa kostnader som är förknippade med fördelningen av bidraget. Under räkenskapsåret har 200 tkr använts för administrativa kostnader.

Enligt regleringsbrevet disponerar IFAU en anslagskredit på 90 tkr. Under 2022 har anslagskrediten inte nyttjats.

IFAU får disponera hela det ingående överföringsbeloppet om 17 tkr då detta understiger 3% av föregående års tilldelning 3 000 tkr enligt regleringsbrevet.

Anslaget är räntebärande.

Not 27 Uo 14 1:8 Ramanslag

---

ap.2 Finansieringsbidrag

Beställningsbemyndigandet får användas för att stödja externa studier av arbetsmarknadseffekter av åtgärder inom arbetsmarknadspolitiken samt studier av arbetsmarknadens funktionssätt.

IFAU har tilldelats ett beställningsbemyndigande uppgående till 4 500 tkr. Utestående åtagande uppgår till 3 474 tkr, vilket motsvarar 77 % av bemyndiganderamen.

Utestående åtagande är något högre än året innan. Det beror på sammansättningen av föregående års samt innevarande års ansökningar, dels i antalet beviljade projekt, beloppsstorlek per projekt och när under projektperioden, 1-2 år, medlen ska användas.

Not 28 Uo 14 1:8 Ramanslag

---

ap.3 Finansieringsbidrag, effekter av utbildning

Beställningsbemyndigandet får användas för att stödja externa studier av arbetsmarknadseffekter av åtgärder inom utbildningsväsendet.

IFAU har tilldelats ett beställningsbemyndigande uppgående till 4 500 tkr. Utestående åtagande uppgår till 3 037 tkr, vilket motsvarar 67 % av bemyndiganderamen.

Utestående åtagande är lägre än året innan. Det beror på sammansättningen av föregående års samt innevarande års ansökningar, dels i antalet beviljade projekt, beloppsstorlek per projekt och när under projektperioden, 1-2 år, medlen ska användas.

5.8 Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 000	3 000	3 000	2 000	2 000
Utnyttjad	818	401	422	431	527
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 000	2 000	2 000	3 000	2 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	168	0	0	1	3
Räntekostnader	0	0	2	77	156
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Övriga avgiftsintäkter	29	314	1 824	1 081	799
Anslagskredit					
Beviljad, Uo 14 1:8 ap.1	1 112	1 281	1 088	1 063	1 100
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Beviljad, Uo 14 1:8 ap.2-ap.3	180	0	180	180	134
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	825	1 120	1 096	1 241	1 021
Bemyndiganden					
Tilldelade	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Summa gjorda åtaganden	6 511	6 530	7 987	6 530	6 095

Forts. Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	40	37	39	40	40
Medelantalet anställda (st)*	49	47	50	50	49
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 230	1 272	1 247	1 128	1 104
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Ort och datum:
Uppsala 2023-02-22

Maria Hemström Hemmingsson
Generaldirektör